

№ 200.

5877

Rawitsemisel.
Max Dreyer.

Wadomise
näitslawä
++ TARTUS. ++

N. 20

Eesti Üliõpilaste Seltsile
Wanemuise näitelawa poolt.

Ravitsemisel

Valjamäng & vaatuses.

Max Dreyer

Täskinud L. Limm.

Wanemuise näitelawa
klätsi kuul 1911.

76123

Osalised:

Berthold Wiesener, Dr. med. terved arst.

Liesbeth Weigel, Dr. med.

Kristjan Ahlerich, tema onu, wana kar-
wakapten.

Pr. Barnemann.

Marie, tema tütar.

Edith Schwan.

Pr. Polzendahl

Ferdinand Faubert, suurkaupmees, Raatsi
abikansul.

Chitusemeister Jantzen.

Prada Jantzen.

Sendari pr. Dürrkop.

Maisarentniku prada Brämse.

Prada Krohn, talitaja Liesbethi juures

Koht: väike sadamalinu
Tammerimaal.

I. järk.

Liesbethi elu- ja töötuba. Sisseade lihtne, ilma kaunistusteta. Palju raamatuid kapis, lina pääl ja seinariivlitel. Ühe riivli pääl, mis eeriidega kaetud on, seisavad spirituse-präparaadid. Tagapool luukere. Paremalt pool üks Liesbethi magamisetuppa, paremal pool ühte teise tuppa, tagaseinas kolmas üks-eeskotta.

Liesbeth ja onu Krisehan istuvad toas ja ajavad juttu.

Onu [väikest piipu suitsutades]. Nah, Liisi, müüd oled sa siis jälle Atermündes.

Liesbeth [rõõmsalt]. Jah, onu Krisehan, müüd olen ma jälle Atermündes.

Onu. Ja tahad siia jääda?

Liesbeth. Jah.

Onu. Ah see tõesti sinu kindel nõu?

Liesbeth. Täris kindel.

Anu. Hm. - Ütle mulle, tütreke, jood sa konjaki?

Liesbeth. Ei - mispärast?

Anu. Mispärast? Sellepärast et see ai-
muke asi on, missiin ka kuhuigi köl-
bab. Peeter funkmanni juures. Kõin
muu - nok, ma tänan! ja kui sa kon-
jaki ei joo, siis annaw ma sulle ai-
melt ühte nõuu: ankur üles! Wastu-
tuult! Wälja!

Liesbeth. Haha! Ei anu! Nii ruttu
mitte! Selleks on wana Östermünde
mulle liiga armas.

Anu. Küüd üheskorraga? Muidu ju
siinasid inka selle wana pesa üle?

Liesbeth. See oli siis, kui nad mind
siin oma määruste ja paragrah-
widega piinasiwad, kui nad mind
süa oma kitsusesse kinni tahtsiwad
panna. Aga nüüd, kus ma wabad olen,
nüüd waatan ma selle wana häa pesa
pääle koguni teiste silmadega - nüüd
on ta mulle alles armas! ja inime-

sed siin - need ei ole ju sugugi nii halvad.

Emu. Halvad? -

Liesbeth. Ma mõtlen - nii rumalad!

Emu. Ei - nad on veel rumalamad!

Liesbeth. Ei ole tõsi! Ma ei usu lihtsalt mitte! Astermünde on ju kaubalinn - -

Emu. Noh - ja siis?

Liesbeth. Juba see hulk laevamehi, kes siin elavad!

Emu. Mis nende laevameestega on?

Liesbeth. Keel on ju kõigil lai silmaring.

Peabki olema! Ja juba sellepärast ei saa niisugune kitsas vaim siin tekkida - seda olen ma mõelnud.

Emu. So, wõi seda oled sa mõelnud.

Sa wäid ju paljugi mõelda. Aga ära sa mind meremehi tundma õpeta?

Nii kaua kui nad veel pääl on - jah - siis

läheb veel - siis on neist asja ja siis on

neil lai silmaring - mõnel üksikul

wähemalt - mõnel aga ka mitte - - aga

omaisel maal! Kui neil mitte laewala-

ge jalgade all ei ole, siis on neil otsaes -
- tammeparsud - üksteist rümmend tub-
lit tolli passud!

Liesbeth. Sinul on etti mitte!

Emu. Ah, minul kah!

Liesbeth. Kes seda usub! Siis oleksid sa
mind küll vist aidanud! Siis oleksid sa
mind küll vist ülikooli saatnud! Kui
kõik armsad sugulased risti vastu seis-
wad.

Emu. Noh, iga inime peab ju oma ruma-
lusi tegema.

Liesbeth. Ei, emu Krischan, sa tahad tana
kõik mustaks värvida. - Ja inimesed sin
ei ole pooltgi nii halvad. Muidugi peab
neid enne lükuma panema. Ja seda
me tahamegi teha. Meie tahame uut wai-
mu Ostermündesse tuua.

Emu. Waimu? Waimu - Ostermündesse! ?
Ei, sina! Seda sa parem ära tee! Aga
kui sa sõäl wäljas rotidäie kombuse -
reigid kokku oled korjanud - siis laa

mad wälja! Kuu mad aga hästi hullud an!
 Siis saad sa alles näha, kuidas sa oma
 kodulinna nendega ännelikuks teed!

Liesbeth. Seda ma igatahes küll par-
 kunda ei wõi.

Ann. Kahju! Sellest on tõesti kahju!
 Kombleses on naisterahwad siin hirmus
 kõrgel järjel. Naored tütarlapsed, need
 on sinu mi perelt kasvatatud, ütlen
 ma sulle, - halasti wihmaussi ees lähe-
 wad nad kuklani punaseks ja kui
 nad paar püksitraksid kaupluse
 aknal näewad, siis minestawad nad
 ära.

Liesbeth. Hahaha!

Ann. Aga sellest ei ole naistele kau-
 geltgi weel küllaalt. Missugused nad
 siin an-pagana pihta! Sa tunned
 ameti Berthold Wieseneri?

Liesbeth. Berthold Wieseneri? Alime ju
 ülaaedsed! Kas ma teda tunnen! Tema
 on siin ja praktiseerib siin, jah? Kas sa

temaaja wahel kokku puutud? Kas tal tegemist on?

Onu. Pea! Nii räkku ei jüwa ma järelle. Ja siin ta on - muuduigi on ta siin. Aga tegemist ei ole tal sugugi, ja seda ma tahan sulle jutustada.

Noh - tema on ometi naeste-arest, ja pagana tubli paiss pidada ta olema. Aga kas sa arwad, et maasterahwad tema juurde lähewad? Ei, wõta näpust! Parem lasewad nad ennast wana puu-pääl tohter Mülenskampil muljuda ja ära rihutitada, ja mispärast? Sellepärast et peissmees naeste-arest mida-igi kombewastart on"

Liesbeth. See on naljakas. See on tõesti naljakas. Aga miisuguse lipukirjaga ajawad tütarde emad ameti oma isäralist sihtisid taga -

Onu. Wõi weel! Eesriestigi mõista peab ta ühe nende tibunestest kosima -

Liesbeth. [ruttu wahile rääkides] ja

Berthold? Kas tema ennast päri vedada
laseb?

Emu, Tema? Parema poole ta ennast üles.
Ei, müüd just mitte! ütles ta. Aga sina
lähed kurvist kõwale, tütreks. Ma taht-
sin sulle Berthold Wiesneri näituseks
ette tuua, missuguseid asju siin Aster-
mündis kombewastasteks pidada wõidak-
se ja mis siin igalpool kombewastasteks
peetakse. Ja, missugusesse seltskonda
tahad sina asuda? Mis sa arwad küll,
mis nad sinust õige ütlemata saavad?

Liesbeth. Ha! Kassa arwad, et ma
seda kardan! Suured silmad peavad
nad tegema! Ja ma tahan ju nendele
hästi mahedalt vastu tulla. Paris ärnalt.
Kõrge ameti, ma kutsusin täna pääle
kõikidest kohwiks naisterahwad wärsile.

Emu. Jumalapärast.

Liesbeth. Minu kutsusin naisterah-
wad kohwiks wärsile! See on ameti töö-
pööst järeleandmine!

Anu. [raskell üles tõustes] Kes siis kõin tulewad?

Liesbeth. Kõigetähtsamad sugulased: Edith Schwaneuhals-

Anu. No see on see äige tipps! Kas ta ikka veel ^{mi}ama kanta lögistab?

Liesbeth. Ei tea.

Anu. Kui ta enesele selle juures ameti mitte nii uskumata suurt puugu ette ei ehitaks.

Liesbeth. [täwardab naljatades] Anu, küll sind aja oled!

Anu. Noh, jätame see uskumata maesterakwas! Siis tullb ka muidugi marssu nõuuniku proua.

Liesbeth. Jah, ja tädi Bolzendahl.

Anu. Noh, ma tänan. Keist on küll üks parem kui teine. Siin ei oita meend kui: purjed üles! [Annab talle kätt.]

Liesbeth. Kas sa ei taha sija jääda?

Anu. Nende tantedega ühes? Täwas heidku mind. Toredad nad ju an

pildiks. Tüü-pää pääle tahaksin
ma neid küll - kõike kolme! Aga
mi-parem mitte!

Liesbeth. Sind saab ometi warsti
jälle näha!

Ann. Muidugi, Liisi! Sina juur-
de tuled ma häameelega. Ju-
malaga!

Liesbeth. Jumalaga annu Krischan

Ann. ja ära lase ennast päka alla
panna!

Liesbeth. Ha! - See puuduks veel!

Laadab ta lävest välja ja tuleb siis
proua Krohniga tagasi, kes ühe
aluse pääl tassid ja taldrina
kookidega toob?

Proua Krohn. Kell on juba nelj, prei-
li.

Liesbeth. Koh, siis jumala nimel.
Kas mi-palju kookisid andji?

Proua Krohn. Ja.

Liesbeth. Snimeelaps - kas Teil ai-

mugi ei ole, mis siin täna õhtupaolel
makka pandakse! Need sööb ju maksu-
nõumiku proua üksi ära.

Fr. Krohn. [lauda kattes] Tahav!

Liesbeth. Ja kõik lehitainast! Mida-
gi tugewamat aleks pidanud teema!
Ma tuon äige ise midagi veel [Waa-
tab ümber; siis luukere pääle näida-
tes] Aga Fritsu ei wõi me mitte nii süa
jätta. Nii naagu nimad on

Fr. Krohn. Ja, see rikub nii mõnelgi
söögiisu ära.

Liesbeth. Krohni ema! See on hää mõ-
te! Suis ei aleks mul tarwis kooksid
enamastagi! Aga see on veel parem,
nad rikuvad amal kõhu tüklisti ära,
et ma tööd saaksin. Linna eesriide
taga!

Fr. Krohn. [watab luukere] Nah, siis tule,
Fritsurane! [Paneb ta eesriide taga, Wäl-
jas kõlistatakse]

Liesbeth. Täält nad juba jooksewad

kokku. Muretsege Teie aja kokvi sest,
 Ma teen ise lahti [Mõlemad ära. Rää-
givad taga näitelava. Liesbeth juha-
tab maksunõunniku proua ja Marie
sisse] Tange aja riided siia. Wäljas
 on nii pitsas. [aitab maksunõunniku
prouat] Kuidas käsi käib, tädil Attilie?
 Kästi?

Maksunõunn. pr. Läheb ka nii keskmist
 wissi!

Liesbeth. [aitab siis Mariel] Tule wäike
 Mia! [wõtab tema ümbert rinni.] Aja
 ära ennast nii kokku mõõrib, laps!

Marie. Ma ei mõõri ennast tõesti mitte!

Maksunõunn. pr. [Liesbethile] Ei, sa eksid!

Mõnu laps on nii kaswanud! See on meil
 juha perekannas nii.

Liesbeth. [raatab umbuskliku näoga
kõrwale] Palun, wõtke istet! Aheks sil-
 mapilguks peate mind wabandama.
 Ma pean well kookisid tooma.

Maksun. pr. Aja ma palun! ära lase
 ennast eksitada!

Liesbeth. Ma tulen koke jälle tagasi! An-
ju ainult paar maja wahet. Waban-
dage! Ära!

Marsunõuniku pr. [silmitses ümbrusti
Hulk raamatuid! Mitte sugugi naese-
lik! Äkäib nusskides ümber!

Marie. [Läheb ka uurima. Esriidega
warjatud riul meelitab teda. Ta lük-
kab esriide ära ja silmitses spirituse
präparatisid]. Ah, kui neidrad asjad!

Marsunõun. pr. Mary! Ära nussi!
kes teab, mis kõlbmata asjad need on!

Marie. [ei lase ennast eksitada! Kal-
jakad!

Marsun. pr. [läheb tema juurde! Kas ta
ei kuuli, Mary! Tõrjub ta kõrwale ja
waatab ise präparatisid! Hirmus on
see! [Tõmbab esriide ette ja käib siis nais-
hinulixalt edasi. Avab ukse pahemat
pool ja waatab sisse! Magamise tuba.
[Läheb sisse. Marie uitab talle aegamöö-
da järele. kui ta ukseni on jõudnud,

Arstid maksunäpuniku proua häkitselt
wälja, lööb ukse kinni ja seab ennast
ukse ette, käsa tagasitõrjumiseses wäl-
jasirutades] Ilmasqi ei lähe sa mul
 sinna sisse, Mary! Ilmasqi. See an-
 ju kuulmata! Alasti pildid ja su-
 jud! Ja pääleqi sel magamistuas!
Marie. Aga, mamma, kui arstitea-
 dust studeeridakse!

Maksunäpuniku pr. Seda ei tehta mitte!
 Seda ei tehta just mitte! Muidu jäetakse
 mitama kaugele, kui tema jäednud on!
Marie. Saadakse doktoriks!

Maksunäpun. pr. Ja-sina-sina mõtle-
 mata laps! Aga ainult maeslinu ole-
 ku ja häbitundmuse külil! [Istub ärita-
 tult naamatitega kaetud laua juurde
 ja lehitseb ehis suure naamatust! Alo- - -
 see an ju liiga häbenata [kumardab
 ennast selle üle]

Marie. [nuttu juurde] Kus siis?

Maksunäpun. pr. [Lööb naamatu kinni]

Mary!! [Tärad ennast põlgusega laua juurest ära!] Ja niisuguseid asju jätab ta lahtiselt siia! [Edith Sohvan tuleb sisse!]

Edith. [löötsutades!] Tere, tante Alti - ah, see trepp. [Panel käe südame peäle!] Tere, Mary! [istub, istudes panel ülejaki ja kübara ära!] Kuidas Teie/paal lähel siis ka?

Maksunõuun, p. Tänan, lähel ka - ja mis sina teed?

Edith. Ah, mul on jälle südameklappimiseega tegemist!

Maksun. pr. Ah! - Mary, äita ameti Edithi riideid ära võtta.

Edith. Liisbeth on veel wälja läinud? See on minu arust iseäralik.

Marie. Meie pärast ameti, ta teeb veel koosind!

Edith. Seda oleks ta ka waremalt teha wõinud [wahib ümber!] Wai nii mäel siis tema juures wälja.

Maksunõuun. pr. Ma ütlen sulle, armas
 Edith - päris häbemäatuste museum,
 Edith. Ah-ah-

Maksun. pr. Mine aga tema magamise-
 tuppa.

Edith. [On kohe jalul] Kussee an?

Maksunõuun. pr. [juhatab teda] Siin

Edith. See ei ole ameti võimalik [lä-
 heb sisse]

Maksunõuun pr. [Mariele, kes nendega
 ühes tahab minna] Sinajääd siia [lä-
 heb ka sisse]

Marie. [Nad ei tule ju sugugi tagasi
 [naturese aja pärast] Nad ei tule ju su-
 guji tagasi! [Ta käib siis jälle uures im-
 bir. Eesriide eespeatab ta, mille tagast

üks kondist käsi näha on. Ta tõttab uudis-
 himulikult lähemale ja tõmbab eesriide
 eest ära] Ha! [Walju karjatusega laseb
 ta eesriide jälle maha langeda. Maksu-
 nõuuniku praua ja Edith tulevad tormas-
 tes magamise toast.]

Maksunäuniku pr. Mis on? Mis sul on, laps?

Marie. O - siin on veel midagi.

Maksunäun. pr. Mis siis?

Edith. Mis siis emeti?

Marie. Kas tahate näha? [Tõmbab esiriide eest ära]

Maksunäun pr. ja Edith. Ha! [Ähmatusega pööravad tagasi. Edith langeb toolile ja võtab oma muusutamise - pudelikese välja]

Maksunäun pr. [kähisedes] See on ju - lihtsalt hirmus! [Pause]

Marie. [on kui maletatud esriide ette sisema jäänud. Ta tahab häämeeliga veel kord esriid eest ära võtta.] Aga - misu - gune hirmus asi - an äieti päris ilus.

Maksunäun. pr. Mine säält ära!

Marie. Kas ma ei võiks veel üks kord -

Maksunäun. pr. [peadigi karjudes]

Mary. !! [Marie pöörab ennast esriide juurest ära]

Edith. Ma palun sind, Mary-wõib olla,
et see raquni isane luurere on! [Liesbeth
tuleb pr. Bolzendahliga tagasi].

Fr. Bolzendahl. Tere rah! [Teetamine]

Liesbeth. Tere, Edith! [Annab talle kätt]

Tule, tädi Bolzendahl [aitab teda rüüdest
lahti wõtta.]

Fr. Bolzendahl. Mitte nii ägedalt, caps!
Siin on meel üks näep. So!

Liesbeth. Ja miind mõtke ameti istet.

Sina sina, tädi Attlie - tädi Bolzendahl
- Edith-Marie. Istu minu kõrval, wäike,
ne! [Istuvad kõik pääle Liesbethi]

Fr. Bolzendahl. Noh, algu siis pääle!

Kust sa need salurätikud oled astnud?

Liesbeth. Joelsohni juurest, tädi.

Fr. Bolzendahl. Leitse marka ja wiis kümmend
tozin.

Liesbeth. Ja! Kõin Teie auuks [Läheb uk-
se juurde ja hiiab wälja]. Noh, ema
Krohn? Kas kohwi on walmis?

Fr. Krohn. [Näiteseinte taga]. Ma taon

juba, preili!

Liesbeth. [Lõotab kassid wälja, mis ta
täi] Pähelekoor - maitseb teile?

Pr. Polzendahl. Kas sul ei ole mitte leiba?
Ma ei armasta niisugust weest kraa-
mi.

Liesbeth. Muidugi, wõid seda ka saada.
[Pr. Krohn tuleb kohwiga]

Pr. Krohn. Tere kah.

Liesbeth. So, sääl on kohwi, [Pr. Krohnile?
Taage aige leiba ja wõid ka [Wäljas kö-
listadakse. Pr. Krohn läheb wälja] Noh noh?
Kes säält siis veel tuleb? [Berthold Weese-
ner astub sisse]

Berthold. [rutulisel sammul tema
poole] Tere Liesbeth! [Pakub kätt]

Liesbeth. [haarab rõõmutuhinas tema
käe, lasub ta siis aega jälle kukekida ja
ütleb tagasitorjumalt] Ah, sina oled see!
Mis sa tahad siit?

Berthold. [teeb kumarduse kohwilaua
poole. Maksunõuimiseks proua ja

Edith wastawad külma taqasihoid mi-
sega, aige see ei tarista neid, Liesbethi
ja Bertholdi kõne aeg, kaalu undishi-
mulikult pikali ajamast. Pr. Bolzen-
dahl jääb ühetaolisises, Marie mäi-
tab warjamata oma haäd meel!

Aunstatud prouad! [Liesbethi pääle
näidates.] Wäga lahne wastuwõtmine,
eks ole? [Astub siis jälle roõmsalt Lies-
bethi ette ja wahib teda]

Liesbeth. [rahutult] Mis siis äieti on?

Berthold. Terwe pool aastat ei ole ~~mass~~
meie teineteist näinud!

Liesbeth. No ja!

Berthold. Ja nüüd olen ma roõmus, et
sind näen!

Liesbeth. [külmalt] So.

Berthold. Sa oled tublisi paksuks läi-
nud!

Liesbeth [äritatult] Pfui! [Pr. Krohn
tuleb wäi ja liiwaga!]

Berthold. [Pr. Krohnile] Ah Tii, auu-

väärt talitaja - toode mulle ameti ka
üks tass [Pr. krohn wahib talle umuskli-
kult otsa ja siis küsivalt Liesbethi poole, -
- see teeb talle jaatava märkuse? Ma

pean koke ronqile töötama ja sinu koh-
wi on igatahes parem, kui rautee jaamas.
Liesbeth. Sina oled ikka veel seesama.

Berthold. See on ju hää! ja müüd üt-
le mulle, kuidas sul käsi käib äieti käib?

Liesbeth. Käib kah.

Berthold. Ja sina tahad ka müüd
Astermündesse jääda?

Liesbeth. Ja.

Berthold. Kui kaua oled sa äieti juba
siin?

Liesbeth. Viis päewa.

Berthold. Hakju! Ma sain seda alles
praegu teada! ja ma pidin ameti
möödaminnus sisse kargama! [Pr. krohn
annab temale tükija tassi, mille ta
wastu mõtab ja ümber käänab? Teie
olete hääpüdamega inimene. Wai plate

Teie mind portselani = praovireisi jaoks? Täi-
detult, armas inimene! _____

Mustalt - ilma suhkruta. [annab te-
male tassi tagasi, tema lähed kohvi-
laua juurde ja walab sisse] [Liesbethile]

So, mis siis päeva oled sa siis juba siin!

Ma olen seimaseel ajal enamasti Greif-
waldis olnud. Täna sõidan ma jälle
sinna.

Liesbeth. Miss pärast?

Berthold. Oma uue töö pärast! [Ph.]

Krohm annab talle tassi tagasi jälle]

Täna! Nändaviisi saame ükstei-
set paremini aru!

Liesbeth. Ma olen siin raamatut lu-
genud.

Berthold. So?

Liesbeth. Ta vihastas mind.

Berthold. Miss pärast?

Liesbeth. Selle pärast, et ta häa on.

Berthold. Aha!

Liesbeth. Ja siis see päälkiri! „Bertho-

loogiline külg tevets ja haigete maesterahvaste ravitsemise juures." See on ju lihtsalt häbemata. Just nagu sa ise. Maksunäpuniku pr. A ja Liesbeth!

Berthold. [ilma eksitamata] Arvad sa siis et tevettel maesterahvastel ravitsemist tarvis ei ole?

Liesbeth. Üleüldse ei ole see mul meel-mööda, et sina ka arstiteadust stu-derisid.

Berthold. A - noh, teinekord ma ei tee seda enam.

Liesbeth. Kuidas sa üleüldse selle päa-
le tulid. Sul ei olnud ju sugugi raha
studerimiseks.

Berthold. Ei olnud.

Liesbeth. Ja sinust pidi ju pastiamet-
nik saama.

Berthold. Ja.

Liesbeth. Aga sa olid seda omale kord
päha võtnud, eks ole? ja ama tahtmist
pead sa saama!

Berthold. Nii ta on! Ja see ei meeldi sulle mitte. Plm. [Ta on kohvi ära jäänud ja paneb tassi ära. Siis vaatab ta kella] Paganana kahju, et ma müüd ära plane minema, kus just huvitavaks hakkab minema. Kussina inimest nõnda mõtlema panned.

Liesbeth. Ma ei taha mitte, et sa minule mõtled!

Berthold. Ma saan sinu päälle mõtlema. Fäll nägemiseni! [Wotab tema käe] Minu prouad! [kumardus. ära].

Maksunõun. pr. Aga Liesbeth - ma tein sa sinust aru -!

Liesbeth. [istub kohvilaua ääres] ah mis! Ta vihastab mind alati.

Maksunõun. pr. Aga see sõbralik toon, mis sinu jämedustes on. Ta on ja nähtavasti üks-üks inimene, kes millestgi hooli ja vabade waadetega. Aga just selle pärast ei tohiks ta sa temaga nii kaugelt minna.

Edith. Ja-mis-sinu peigmehele pöördub
selle kohta ütlema saab-

Liesbeth. See on ometi küll minu asi.

Dr. Bolzendahl. Noh, ega asi siis ometi
mõnda hull ei ole! Nad tunnevad ju
teineteist juba lapsest saadik!

Marie. Ma ei saa aimult aru, kuidas
härra Dr Wiesneri päale pahane alla
võib!

Maksunõuun. pr. Kas sinu käest keegi
küsis? [Joovad ja töövad]

Dr. Bolzendahl. [siiras] Näeb päris kena
sünni sinu juures wälja.

Maksunõuun. pr. Kui sa teaksid, mis
sääb ta jäseinas wargul-on.

Marie. Ah ütle ometi, Liesbeth - millest
võib äieti ühte aast luukere ära tunda?

Maksunõuun. pr. [wikaselt] Marie! Kas
sa arust ära oled!

Liesbeth. Ah so! Teie olete eeriide taha
waadanud! Siis oleksin ma teda
wainud siia jätta.

~ r. ~
Maksunäün. pr. Kasta muidu miisa-
mati sin sisab?

Liesbeth. Muidugi,

Maksunäün. pr. See näib ameti wäga
- teadusega eduwistamise järele wälja!

Liesbeth. Mille järele see wälja näeb, see
on mulle üks puhas. Minu Pritsukene
on minu sõber. Ja sellepärast on ta
minu juures. Lopp.

Edith. Sõber!?

Liesbeth. Ja. Saa ameti aru, mis see
inimesele kõin jutustada wõib.

Fr. Bolyendahl. [ei saa sellest aru,
millest räägitakse; walab amale uuesti
tassi täis] Lapsed, mis te sääl kõin
kokku ajate. Räägime parem mida-
gi mõistlikku [Liesbethile] Sina oled
siis tõesti tohtriks appinud?

Liesbeth. Ja seda ma olen.

Edith. See ei ole sulle ju Zürichis su-
guugi nii raske.

Fr. Bolyendahl. [kohwi proovides] Kuule

õige, Liesbeth - mina lisaksin veel paar
laotki uigi kohvi juude. Kohvi saab
süs peenema lõhna. - [Edasi küsides] Kas
te süs saäl ülikoolis meesterahvastiga
üheskoos istusite?

Liesbeth. Muidugi.

Maksunäüun. pr. Illis selle kohta küll
ütlemat peab!

Liesbeth. Mina istusin enamasti
ühe imeilusa poolakese kõrval.

Marie. Ah!

Liesbeth. Nüümanudjust korral ta-
hassid sina küll ka arstiteadust
studerida? Eks ole, Marie?

Maksunäüun. pr. [Oma kanapajurest
kaitstes] Illa palun sind!

Edith. Aga anatomiad ei kuulunud
teie üliõplasteja ühes ameti üheskoos?

Liesbeth. Seda just iseäransis.

Edith. Ühes ja sellesamas saalis löi-
kasite te surmukehasid?

Liesbeth. See on lihtsalt kuulmata!

Liesbeth. Ühes ja sellesamas saalis.

Edith. See on lihtsalt puulmata!

Marsunämm. pr. Kuidas riigivalit-
sus seda ameti sallida võib!

Liesbeth. Teil on küll tõsiselt tradusli-
kust tööst iseäralik arusaamine. Lõi-
kamissaal ei ole tõesti mitte nii, ma-
oju teie tantsusaal, kus elaw liibitsemine
igal pool varitsemas on.

Marsun. pr. [~~see~~ vihaseelt] See on liig!

Fr. Bolyendahl. [kes jälle mitte hästi
aru ei ^{alle} saanud] Lapsed-lapsed, mis
jaoks te ilmaaegu targutate! Sellest ei
tule ju midagi wälja! Ja meie taha-
me ju ameti lõbusad olla, wõi mis? Ja,
selle studeerimisega, et maesterahwad
studeeriwad, see on nüüd küll ikka
naturine hull!

Edith. Nature ainult?

Fr. Bolyendahl. [Liesbethile] Sina oled
ju ikka päris iseäralistes aludes olnud.
Ja sinu peigmees oli sellega näuus.

Mina tema asemel, arvan ma, ei oleks seda seda mitte teinud.

Liesbeth. [koputab temale öla pääle] (En muidugi ka väga häa, et sa minu peigmees ei ole!

Maksunõuun. pr. Et sa ennast ütleid se kihlata väisid!

Liesbeth. Eks ole, see vihastas teid?

Edith. [päälisraudsel] Pah!

Liesbeth. See vihastab teid praeguigi veel, ehk sellest küll juba 5 aastat mööda on! Kuidas ma väisin ka! Kui sagedasti, sagedasti teie seda mulle selgiks ei teinud, et muisugune tüdruk, nagu mina, ilmasigi selle pääle mõeldaigi ei tohi, ühte meest saada! Ja mis tegin mina ama sissekasvanud jannaku-sega? Väitsin kõige ihaldatavama mehe terveist ilmast amale. Mis Teie siis küll ütlesite, hm? Mis nagu Teie tegite siis küll selle juures?

Edith. Meie ei ole veel käpul?

Maxim. pr. Ei! Ja miipalju on kindel:
Ferdinand saab väga inimestama, kui
ta teada saab, mis studerimine sinust
teinud on!

Liesbeth. Noh - nature teistsugune, kui
tee, on ta süsõgi ameti. Pääle selle tahan
ma teda kasvatada.

Edith. Seda ära looda! Seda sama
ütles tema sinust!

Liesbeth. [külmaareliselt] Täiesti?

Pr. Ralpzdahl. [kes vahapääl ühe kassi
täie teise järele ära on jäänud, katsub
meeli rahustada] Nu ja. Nad kasvata-
wad teineteist. Nii on see ju ikka. [Lies-
bethile] Aieti ei tunnegi teie teineteist
küllalt. Liiga sagedasti ei ole teie just
mitte koos olnud.

Edith. Ja - maljamas mõrsjapäli. Niid,
kus sa ühe terve aasta pärast tagasi
tuled, istub tema Rootsimaal!

Liesbeth. Rahusta ennast. Ta on juba
Stettinis. Täna õhtupaolel tuleb ta veel

üia. Ja siis võime meie niipalju kui
tarvis oma vastastikuse kasvatami-
se üle läbi rääkida.

Edith. Ja saab igatahes sinu waa-
dete üle wäga rõõmustama!

Maksun.pr. Ja-ja-et sina, nii naagu
sa oled, üleüldse mehele minemise pää-
le mõelda wõid!!

Liesbeth. Hakaha! Ja-mispärast ei
peaks ma siis mitte selle pääle mõt-
lema?

Maksun.pr. Mispärast? Noh sellepä-
rast, et naesterahwas, kes ennast kõi-
gust naeselinust olekust lakti an
ütelnud, ka naesterahwa õigusest il-
ma jääb!

Edith. Wäga õige!

Liesbeth. See on ilusasti öeldud! Tee-
poolest! Aga mina ei ole ju sugugi
oma naeselikust olekust ennast lak-
ti ütelnud! Seda ei ole mulle meelde-
õigi tulnud. Ja, see wõiks, teile ema =

delle, keelid meheleminjad tütreid an ja
[Edithi poole] teile kirjaks jäänud meit-
sid, meelt mööda alla! Lius oleks jälle
üks vähem! Aga ma ei mõtlegi selle
pääle. Missipärast ei peaks ma mehele
minema? Wast ehk sellipärast, et ma
midagi õppinud olen, et ma mida-
gi mõistan ja ennast üksi araplata-
da jäänan? Ja et ma oma laste ihu-
ku ja waimliku terwise eest palju pa-
remini hoolitseda wõiksin, kui teised
emad?

Edith. Ah - oo -

Lisbeth. Ja, lapsed! Lapsid peawad
mul olema! Laste järele igatsen ma
otse!

Maksun. pr. Lisbeth. -! -

Lisbeth. Jah - maksunäuniku tädi,
mina lähen mehele! Jah, Edith! Selle
pääle wõite julged alla! Juba minu
teaduslik südametunnistus ei lubaks
minule, et ma ülemale inimesele - ja

looduse seadusele vastu nägu läksin.
Tead kuidas see käib?

Maksun. pr. [kartlikult emale tõrju-
des] Minna - mind ei taha seda sugu-
gi teada.

Liesbeth. See käib: inimene ei pea ühte-
gi tundmust ega ühtegi liiget kändu-
gi jätma!

Maksun. pr. Mary - mine kodu!

Marie. Ah, mamma -

Maksun. pr. Sa lähed kodu [Marie
tõuseb üles]

Liesbeth. Seda olen ma küll näinud vä-
hem saavinud.

Maksun. pr. Ma ei väi oma last mi-
sugust jutuajamist päält kuulata
lasta. Sa lähed.

Marie. [tusaselt] Jumalaga!

Liesbeth. Hääd päeva, Marie! [Saa-
dab teda uksest]

Pr. Bolyendahl. [kesjälle kõige näakimi-
se kohta pead raputanud an] Illista siis

äiti mi hulle ütles?

Maksun. pr. Niusugust waimu - niisu -
gust tooni ei salli meie siin Astermin-
des. Ei ilmaegi mitte!

Edith. Niusugust mäda ei kannata
meie siin oma juures mitte!

Maksun. pr. Ei, ja tuhat korda ei! Selle
pääle woid sa kindel olla!

Liesbeth. [hoolimata] Ja, ja! Nii sei-
sab müid teie kasvatuse wili teie es!

Niusuguseks olen ma saanud! Ja
kuidas teie kõik minu kallal meister-
tasite! Äiti on see teile häbiks! [Maksu-
nõuuniku proua ja Edith wäanawad
ikka rohkem äritatult pääd] ja - lu-
ku taga teie mind müid enam küll
panna ei saa! Saapaid ei saa teie
mul enam jalast ära wotta ja luku
taga panna, ja witsu ei saa te mulle
ka enam anda! Ainult säimata wõite
te mind uell, Sellel on müid aega seda
lõbusam möju.

Fr. Polzendahl. Aga lapseid-inimesed,
- mis teil siis ometi on, et te teineteist
mii karuu peate hakkama! Peame ome-
ti rahu! Liesbeth - na ja! - et tema
studeris, see oli ju pöörane!

Maximilian. pr. Jumal teab!

Fr. Polzendahl. Aga selle juures on aru
Kristjanil niisama palju süüdi, kui
temal enesel. Ja nüüd - nüüd on see
ju määda! Mii juures saab ta nüüd
jälle mõistlikuks.

Liesbeth. [pilkavalt] Lina saad mi-
nust ometi vähemalt aru!

Fr. Polzendahl. Nujah, mu tütreke, ma
tunnen ju sind! Ma tean ju, et sinus
päris terve tuum on. Ja Ferdinand,
- see on üks mõistlik mees. Ei, teie
saate üheteisega väga hästi läbi -
selle juures ma ei ~~harkda~~ kahtle sugu-
gi, Aga - hästi pead sa temale keeta
askama. Nända-peenelt.

Liesbeth. Selle pääle paneb ta küll ise -

aravis rõhku?

Fr. Bolyendahl. Ja seda ta teeb. Mina annaksin sulle küll nime veel paariks nädalaks keedukaubi minna - priili Petermanni juurde.

Liesbeth. [pilkava näuusolemisega] Priili Petermanni juurde.

Fr. Bolyendahl. [kesenusega ikka enam rahul an] Ja, see oleks väga häa, kui ta seda teeksid,

Liesbeth. Ja siis peaksin ma veel kunstpaikamist proua Ahrensfeldi juures äppima.

Fr. Bolyendahl. Ahrensfeldi juures!

Liesbeth. Ahrensfeldi juures. Häa. ja särvide ämbelmist, eks ole?

Fr. Bolyendahl. [võiduroõmsalt] Noh? Näete nüüd? Liesbethiga peab ainult rahulikult rääkima.

Maksun. pr. Täevas - ja sina ei saa arugi, et ta sind kolidasti pilkab?

Fr. Bolyend. Mis ta teeb?

Liesbeth. Nu jah! Mis jaoks nii palju müü-

da? Parem hoidame üksteisega lõbu-
salt nalja!

Pr. Polzendahl. Sa pilkad mind?

Liesbeth. Ma ei voi seda salata. Ma
pean teid naljakaks. Teid kõiki kolme.
Ühte nii kui teist.

Maksunämm.pr. See on juba liig! [Tän-
sivad kõik kolm ühes!]

Liesbeth. Teie ei voi ameti nõuda, et
ma teiega tõsiselt räägiks. Kas
teil selle kohta vähegi arusaamist on,
mis mina tahan? Kas teil sellest vä-
hegi aimdust on, mille poole mina
püüdnud olen, miipalju viitsuste ja
raskustega võideldes? Et see minu
müüd lihtsalt elutarvitus on, iseseis-
valt täotada! Et kõik see teadus, mis
ma enesele korjanud olen, müüd ka
täie tungib! Et ma oma kunstiga
müüd kõiki aidata tahan, kes minu
abi tahavad ja tarvitavad. Mina
arvan kindlasti, et teie ehmatuse pä-
rast pisali rüüete, kui kuulda

- Maate, et mis tee veel ei tea: et mina
 ülemuse lubada siin linnas ja ümb-
 ruses - arstiks hakkam! [koim kolm
laagerad oma istmete pääle.] Maate müüd,
 saäl te müüd istute!

Maksunauun.pr. Enam kui hirmus!

- Pr. Polgendahl. Arstiks - - kas see tuduk
 siis päris arust ära on läinud!?

Eedith. Ah - missugune häbi tervele see-
 konnale!

Liesbeth. Hahahaha!

Maksun.pr. Liesbeth - ma räägin si-
 naga, kui sa kõige lähem sugulane,
 kes sind nii mitu aastat oma ma-
 rmitas on pidanud ja sind üles kasvatanud!
 et sa studerisid - see oli juha isegi hir-
 mus - siisgi seda väis tudusehinnega
 raskendada. Aga et sa müüd tegewu-
 sisse tahad hakkata - see on - see on
 lihtsalt võimata! Kas sa sellest siis
 aru ei saa, et sa sellega ennast oma
 kaaskodanike silmis päris lihtsalt
 - kergatsiks teed?

Liesbeth. Ah ei!

Edith. Kassa arvad, et insoji arus
maisterahwas sinn abi tarwitama tu-
leb?

Liesbeth. [keeles üimeelin olen täuseb, as-
tub tema juurde, paneb käe tema öla
pääle ja lausub rahulikult] Wäib olla
tulewad siis arutud!

Maksunäimn. pr. Ah-oh!

Liesbeth. [ikka waleatumalt, aga rahu-
likult] Ahn an meisterahwastel minu
waster utaldust.

Maksun. pr. [hirmuga kogelidis] Me-
- mehed -

Edith. [niisamati] Me-mehed

Pr. Pralpendahl. Mehi tahab ta näwit-
seda- noh, ma tänan!

Maksun. pr. [teeb ühes teistega mine-
kut] See kisendab ju taewa poole! Aga
mii saame näha! Niipalju woin
ma sulle ütelda, et mina niisugust
häbi mii perekonna pääle ja minu
koduse kasvatuse pääle ei jäta

Edith. Viisusele olemisele ei ole siin
ruumi! Seda tehtakse sulle juba varsti
selgeks.

Pr. Bolzendahl. Minna loodan iska
võel, et Ferdinand tal pää õige koha
pääle saab [kain kolm jäätavad päälis-
kandelt jumalaga ja lähuvad ruttu
ära, Liesbeth teeb pilgates sügava kumar-
duse]

Liesbeth. [hakkab valjusti naerma] Haha-
haha! [Taal liukere välja] Tule, Pritsu-
rene, tule! Ma tahan amiti jälle ühte
mõistlikku inimest näha. See oli aaga
üks seltskond, mis? Borneo! Ah sa ha-
lastus! [kutsut] Emma krohv! Krohni
emakene!

Pr. Krohn. [näitab päideaga välja]
Nendel on aaga tuline rutt!

Liesbeth. Las' nad jooksta! Wiige aaga
ruttu asjad välja! Ja pesuge kobe
tassid ära, - aaga keeva maha. Wesi
peal mulisedes keema..

Pr. Krohn. [korjab asju kokku] No noh?

Üga nad ameti haiged ei ole?

Liesbeth. Jah, ema krohn, seda nad
on. Parandamata [kõlistatakse]

Pr. Krohn. Keegi tuleb veel [Läheb ust
avama]. Ferdinand astub sisse, pare-
mas kindaga käes tore lillikimp.

Pr. Krohn astub sisse ja paneb asjad kan-
delauda peäle. Liesbeth astub rõõm-
salt Ferdinandile vastu. Kui Ferdi-
mandi juures aga noomilik-uisakus
nähtavale tuleb, lähleb tema olik jää-
kulmaks.]

Ferdinand. Tere, mu armast Liesbeth!
[Kaebustab teda, lasteaga põhi jälle
lahti, kui proovib Krohni silmas, kes
veel toas on] Kuidas su käsi kaib
siis? Siin- selle tõin ma sulle! [annab
talle lillikimbu]

Liesbeth. Oh, kui ilus! Palju tänu! Kas
sa praegu alles siia jõudsid?

Ferdinand. Ühe tunni eest. Panin
amale ainult tised riided selga ja
äiendasin põige hädalised asjad

ärts ära ja siis tulim rohe läbi aia süa.

Liesbeth. Plus. Palun, istu ameti. Ja
läse ennast waadata. Sinul on siis
kõik see aeg käsi hästi käinud?

Ferdinand. Tänan! Sinul ameti ka?
Ja oled tugewamaks läinud.

Liesbeth. Teised ütlevad paksuks

Ferdinand. Ah ei!

Liesbeth. Aga kas tead, et sa minu
melest väiksem oled?

Ferdinand. Missa ütled?!

Liesbeth. Ütleid see näed sa koguni

tiitluguine wälja, kui ma sind ene-
sele ette kirjutasin.

Ferdinand. Kuidas ma seda mõist-
ma pean?

Liesbeth. Sa kirjutasid mulle nii
palju. Sa oskad hästi kirjutada. See-
ärnis häa kirjutamise and on sul.
Nüüpalju ilusaid lugusid kirjutasid
sa oma reisidest. Mina kirjutasin
sulle harvemini.

Ferdinand. Lina ei armasta ju kirja-

sid kirjutada. [Pr. Krohn on wahespaäl
walmis saanud ja läheb wälja.]

Liesbeth. Ei seda ma küll ei armasta.
Aga ütle sulle kas ma sulle midagi
pakkuda ei wõi?

Ferdinand. [täuse üles] Ei tänan!
Ella ei jää - wist mitte kauaks -

Liesbeth. Misparast mitte?

Ferdinand. Maksunämmrin ütles, et
tema proua siin olla -

Liesbeth. Ja oli siin. Ühes Edithi ja
tädi Bälzendahliiga. Aga mis see as-
jasse puutub?

Ferdinand. Ja, tead - kuna sa müüd
üksi oled - ja tunned ameti Astermin-
de inimesi - kui ruttu siin jutud teeki-
wad - ja see on ju ka äieti -

Liesbeth. [talle inest annult, aga kind-
lalt otsa wahtides, müüd täuseb temas
aga wallatuse teju] Kõmberastane -
muidugi! Sul on täiesti õigus! [kut-
sub läbi ukse] Proua Krohn!

Ferdinand. Mis sa siis - müüd tahad?

[Pr. Krohn tuleb]

Liesbeth. Palun, alge mi häa, proua Krohn, jääge siia tuppa. Istuge sinna tooli pääle. [Pr. Krohn istub ja wahib mõlemile lahtise suuga otsa]

Ferdinand. [wäheaja järele, mil ta mõttalt pääält waatab] Aga Liesbeth! - - See on ainult nali, pr. Krohn [See jääb rahulikult istuma] Teil ei ole tarwis siia jääda, minu mõsja teeb ainult nalja.

[Pr. Krohn tõuseb üles aegamööda üles ja lähel pääd wanqutades ära] Liesbeth, ma palun sind, mis peab niisuguse pilkamise tähendama?

Liesbeth. Ma ei saa parata...

Ferdinand. See on ju ainult inimeste pärast, kui ma - -

Liesbeth. Inimeste pärast - seip see andji! Iksa jälle inimeste pärast! Teine pääle Teine lõunat pidin ma süin kuulma, et midagi inimeste pärast ei tohi! -

Ja muid tuled sina veel amalt paist
 nute sadustega. Kas sina siis ka karva-
 päält misamasugune oled, nagu need
 teisedgi!

Ferdinand. [äritatult] Seda peaksid
 sa ameti teadma, et ma mitte nii-
 sugune ei ole!

Liesbeth. Ma uskusin seda - aha muid -

Ferdinand. Sa ei taha mulle ameti mitte
 väiklust süües anda? Kuidas siis asja-
 luju oli, kui sa omaile päha võtsid stu-
 derida? Kuidas siis käin mulle pääle
 käisivad. „Hull“ oli kõigepehmem sõna,
 mis ma siis kuulda sain. Siis ütlesin
 mina, et sinu surdimine kõigepõima-
 ne abinõu oleks. Sellega oleks käin ri-
 kutud. Sa pidid lihtsalt oma tuju
 kaita saama. Ja, seda ma ütlesin.

Liesbeth. Lo, wõi seda ütlesid sa.

Ferdinand. Jah, kõigi teiste arwanis-
 te vastu. Ja ma, arwan ameti, et see
 ameti mitte kitsainnaluse sarnane ei ole.

Emas südames olin ma sinu studerimise vastu, niisamati nagu kõik sugulased.

Liesbeth. Ärmel hakkame ameti iirteisele ilmaaegu midagi ettepuhuma. Ferdinand. Sa teadsid lihtsalt, et ma enmast peelda ei lasknud. Et ma siis, kui sina mind ei oleks lubanud minna, ka vastu sinu taktnist oleksin läinud.

Ferdinand. Seda oleksid sa teha võinud?

Liesbeth. Nagu sa seda ei teaks! Sa tunned mind ikka aiaajaagu! Sa mängid ameti ainult, kui sa nii teed, nagu teised: et minu studerimine lihtsalt tehniku- ja üldishinõu, ehk wallatus, ehk kinnu millegi järele mis harilik ei ole!

Ferdinand. Niisugune arvamine on minust kaugel. Aga seda pead sa ameti ääres tunnistama: harilik ei ole see igatahes ameti mitte.

Liesbeth. Ei, jumalale tänu! Aga kahju on, et teie sellest just sellepärast —

aru ei saa! [Ümardalt] Ehk rahju kor-
mitte.

Ferdinand. Liesbeth!

Liesbeth. Ja rääkisid tüjude täitmi-
sest. Linn aruamist mööda peaksin
ma siis müüd oma tüju täitnud ole-
ma ja müüd jälle - „harilikku” tee pää-
le kaqasi pöörama, naqju arus,
korralik ja südi Ostermünde lapsku-
nadi.

Ferdinand. Ja - müidugi - seda ma
aruan. Kui minu naene jätab sa
müidugi kõik miisugused tembuta-
mised kõrvale.

Liesbeth. Mis sa mõtled tembutamise
all?

Ferdinand. Noh - kõik - kõik, mis
mitte majapidamisesse ei puutu.

Liesbeth. Ja ~~ta~~ ^{mehe} naene peab olema
„truu valvaja majas ja oma mehe
mõtetele allahitlik” - naqju see tii rae-
kojas üles kirjutatud on. Ja, aga kui

mehel mõtteid üleüldse ei ole?

Ferdinand. Kuula ameti -

Liesbeth. Ma räägin üleüldiselt. Pean
kui naesel oma mõtted arv, oma piind-
mised ja oma tüüpäld -

Ferdinand. Tüüpäld!?! - see on ju mehe
naesel majas teada -

Liesbeth. Ütle mulle, kassa tunned
Schnemannni emandad?

Ferdinand. Mis see siis siia puutub?

Liesbeth. Seda saad sa juba teada.
Muidugi sa tunned teda, ta elab ju
teie naabruses.

Ferdinand. See - see -

Liesbeth. Ammaemand. Väid seda
julgesti nimetada.

Ferdinand. Ja, mis sellega siis on?

Liesbeth. Sellest tublist naisterahvast,
kes sinu lähem naaber on, väid sa
selgesti küllalt näha: et naene vä-
ga hästi majatalituse eest hooldada
võib ja ühtlasi ka väljasaab maja
ametit pidada.

Ferdinand. See-see ei pea ameti mitte tähendama -

Liesbeth. See peab tähendama, et sa teda näituseks minu kohta võid rätta.

Ferdinand. Kuidas!?! Liesbeth- Lina ei mõtle - ameti?

Liesbeth. Ma hakkas sin arstiks.

Ferdinand. Jumalapärast - see -! - Aga see on ju nali!

Liesbeth. [Pikemalt] Sa tunned ju mind väga hästi!

Ferdinand. Liesbeth! Ei-see on ju ameti päris võimata! - Ma patun sind taeva ja maa nimel -! - Sa teid pead ju ise võrdluse emand Selhä nemanniga -

Liesbeth. Vah, - ja siis?

Ferdinand. Lina oleksid siis ka just niasamasugune kui tema!

Liesbeth. See ei eksita mind.

Ferdinand. Aga mõtle ameti, mis inimesed siin -

Liesbeth. Inimesed - ja, ja - inimesed!

Ferdinand. [kohmetult, talle tuleb meel-
de, et ta mees on!] Ja kõigepäält - mina!
Ellinusse puutus asi ameti ka!

Liesbeth. Kahlemata.

Ferdinand. [kasvava lootusega] Ma ei
või ja ei taha seda sallida, et - sina
ennast seltsondiliselt alandad. Ma
ei taha mitte, et sina tööd teed. Sul ei
ole seda ka mitte tarvis.

Liesbeth. Wõi nii.

Ferdinand. Kõik, mis sa aja saavid,
saad sa minu käest. Mis ma aja su
silmist ära lugeda võin, seda saad
sa minu käest. Selle eest tahan ma
ka, et sa tõesti minu naene oleksid -
et sa minu elukutsesest lähemalt asa
võtaksid ja sul mitte oma tööpaldu
istäraldi ei oleks, et sa kodu jääksid!

Liesbeth. Kui sa seda täna alqussist
saadik oma arvamise järele ütelnud
oleksid, siis oleks see mulle igatahes
rohkem meeldinud, kui tähendus "ini-
miste" pääl, millega sa pääl hakkasid.

Ferdinand, [kelle kari ikka enam pais-
sub] Mina - ei oleks kellegi mees, kui
ma ei nõuaks, et minu naene minu
mõju all on. Ja!

Liesbeth. See on igatahes seisukoht.

Ferdinand. Ja sellest ei tagane ma
mitte juurkanna väärt.

Liesbeth. Hää küll! Asi on siis nii: si-
na ei taha mitte, et ma haigeid ars-
tissin

Ferdinand. Ei - ilmasgi ei luba ma
seda.

Liesbeth. Siis jääb ainult üks väima-
lus järele.

Ferdinand. [kelle julge oleks mind jälle
kaob? See oleks?]

Liesbeth. Sa ei võta mind mitte.

Ferdinand. Liesbeth!

Liesbeth. Ehk ma ei lähe sulle mitte!

Ferdinand. Aga Liesbeth! Kuidas võid
sa siis sellega nalja teha!

Liesbeth. See on iseenesest mõista tasi.

Ferdinand. Tasi!? Sa võiksid selle pääle

ivva mõtelda -

Liesbeth. Et meie waherand lõpetada
tuleb. Selle pääle mõtlen ma tööpaolest.

Ferdinand. Liesbeth - see on ameti liht-
salt wõimata!

Liesbeth. Ei, Ferdinand, seda ei ole see
mitte.

Ferdinand. Nüüd, kus meie äieti esi-
mest sõrda jälle kerkse saame. -! -

Liesbeth. Ah usna hää, et me sohe tä-
na tiineteise üle selgusele alime jäud-
noid.

Ferdinand. Aoja see on ju wõimata -
sõnnis sellest küll saama peab. -! - ja -
- kuna nüüd juba pulmadeks kõik
ette valmistatud on ja kõik sellest rää-
givad. -! -

Liesbeth. Ah ja, need inimesed, inime-
bised! See on see lunastaw sõna. [Wõtab
oma kihlasõrmuse ja paneb lauale.]

Ferdinand. Liesbeth!

Liesbeth. Inimesed on selle juures süüdi.

Ferdinand. [Äritult] Sa mängid mi-

muga - sa oled minuiga mänginud!

Liesbeth. Ei, Ferdinand - see ei ole mitte tõsi. Just sellepärast, et ma siinuga ei mängi, teen ma nüüd selge arwe. Et meie üksteisele sündida ei võinud - seda olen ma ammuigi aimanud. Luba ammuigi tean ma, et sina kahepaikne oled. -

Ferdinand. See on ameti -

Liesbeth. Olleme ameti awalikud ja auusad teineteise vastu. See ei ole ju sugugi, mi paha ja sina oled juba kord nüisugune. Ja pärast seda, kui ma sinu üle selgusele jõudnud olen, maan ma ära, et meie mitte kokku ei sünni.

Ferdinand. Liesbeth - mispärast mõnda - meie olleme mõlemad ennast liiga kaugete üles äritada lasknud. Kas meie siis wägivallaga nõudmist nõudmise vastu peame teadma? Kas siis pääsemise teed ei liidu?

Liesbeth. Näed sa - nüisugune sa oled!

Ei, Ferdinand, meist kahest ei saa ameti midagi. Ma võiksin enesele väga hästi ette kujutada, et naene armastusest mehe vastu oma iseseisvuse ära annab. Aga siis peab see mees ka selle järele olema. Minul on kõik see aeg, kus ma sinuga nüüd koos olen iseseisvuse tund, suuremas karmimud, ja see on ameti kõige parem katsekihi.

Ferdinand. Kas sa siis kõik viimase tipuni pead ajama?

Liesbeth. Jah, seda pean ma, Ferdinand.

Ferdinand. Sa oled täna äritatud - meie mõtleme ameti järele. Meie räägime ameti homme veel selle üle!

Liesbeth. Seda me võime teha, kui sa seda just soovid. Lõpuotsus ei muutu aega mitte.

Ferdinand. [pahaselt mõrudalt] Hispaarast kihlasid sa siis üldse ennast minuga?

Liesbeth. Ma olin ju siis alles paoliti laps. Kangekaine ja edur. Ja sina olid linnas kõigihaldatavam noormees, parajasti väljamaalt tagasi tulnud -

Ferdinand. Siis ainult ärakasulud sihiga!

Liesbeth. Mitte päris. Sina meeldisid mulle ju ka. Sinus on midagi nii kangesti isuäratawat.

Ferdinand. Wäga armuline!

Liesbeth. Aga siht oli siisgi pääasi. Mõtte ameti, ma rõõmustasin ennast kangesti teie purjupaadi üle. Ja teie maja meeldis mulle väga. See oli küin nii rumal, ehk ka alatu. Ja sellepärast peab see sind tõestima. Kas ta ei tee seda mitte?

Ferdinand. Ei.

Liesbeth. See tuleb veel. Abieluks ei sünni meie ameti mitte.

Ferdinand. Sellepärast, et sa ennast minust palju kõrgemaks pead.

Liesbeth. Sellepärast, et meie reeguni
iselaadi oleme! Et meil seuspidi nii
vähe ühist on! Aga sellepärast võime
me ameti hääden sõbraden jääda, mis?
Ferdinand [pääsabinast ära, kogub en-
nast süü ja küsib wahetaja järel]. Ma tahak-
sin ainult teada, mis sa oma tuleviku
kohta mõtled?

Liesbeth. Ma olen sulle juba ütelnud -
-ma hakkam siin artistiks! Siin - just
siin Ostermündes, kus nad mind nii
tanojide wahel hoidnud on, kus nad
mulle vähematagi wabadust lubada ei
tahtnud! Siin tahan ma neile oma
iseseiswustega näkku karata!

Ferdinand. Kui nad seda aoga sin-
dida lasewad.

Liesbeth. Juba see, et ma ilmas olen,
häärub nende silmi.

Ferdinand. Kui nad sul elu wõima-
tus tewad.

Liesbeth. Ohh kuni ma meist jagu saan.

Ferdinand. Ma hejatan sind, Liesbeth!

Liesbeth. See on ilus sinu paelt, ja ma
tänan sind. Aga mina tean, mis ma
tahan!

Ferdinand. [pöörab minema]. Siis ela hästi.

Liesbeth. [astub tema juurde ja annab te-
male käe] Ela hästi! [Ferdinand lä-
heb aegamööda ära. Liesbeth wahib talle
järele, kuni ta ukse kinni pannud on,
siis sirutab tõstab ta pää üles ja siru-
tab käed tagaselja kahetsedes ja wõit-
lusehimus ühtlasi.]

Reesriie.

II järk.

Näitelawa misamasugune, kui 1.
järkus. Wäljas paks udu. Liesbeth istub
üksinda tusaselt akna all ja põ-
ristab sõrmedega vastu aknarutu.
Pärast peenu Krohn.

Pr. Krohn. Kõle udune ilm. Kott pime.
 ja kell ei ole enam kui üks. Kas ma
 lambi pean sisse tooma?

Liesbeth. Ei, veel mitte.

Pr. Krohn. Ma küsin sellepärast, et
 ma wälja minema pean-

Liesbeth. Waite ka nii minna. [Wäl-
 jast kõlab parasna hääl, Liesbeth eh-
 matab! Ah!]

Pr. Krohn. Aurulaew ei ole veel randa
 jõudnud. Siis jääb küll see tuntu-
 mine järele.

Liesbeth. Laodame.

Pr. Krohn. Ma võin siis minna?

Liesbeth. Ja, ja.

Pr. Krohn. [jäab veel juttu vestes seisma]

Mina tahan nimelt tohtri juurde minna [võtab oma käevarrest rinni]

Liesbeth. [häkitselt] Mis Te tahate?

Pr. Krohn. Mul on jälle see paeana jaoks ja -

Liesbeth. Ja siis - tahate Teie arsti juurde minna!

Pr. Krohn. [truu südamediselt] Ja, Mülenkampi juurde.

Liesbeth. So - mu jah. Siis minage jumalala nimel Mülenkampi juurde.

Pr. Krohn. Ah, jumalaga siis peeli. Tunni aja pärast olen ma jälle tagasi [ära]

Liesbeth. [vaatab talle pead raputades ja haleda naratusega järele] Jumalaga,

[Pasuna hääl. Haarab päält rinni. Siis paab Marie sisse, paksu laariga kaetud.]
Lina Marie?

Marie. [annab talle näht] Tah - väljas on ju paks udu - ja siis võtsin ma paksu

laori-ära ei tundnud mind vist keegi!

Liesbeth. Ah so!

Marie. Keegi ei tohi seda muidugi teada, et ma siin olen.

Liesbeth. Muidugi mõista.

Marie. Mamma keelas mulle seda kõvasti ära -

Liesbeth. Ja sellepärast sa siis tulid!

Marie. Ma pidin aüetiigi nägema, Liesbeth, kuidas su väsi käib. Kui sa teaksid, kuidas nad kõik sinu kallale kipuvad - kuidas nad sind söimavad!

Liesbeth. Seda ma tean, väike Mariene!

Marie. Nad ei taha mitte, et sina siia jääd. Nad ütlevad, sina alla-häbiplenn tevelle linnale - ja, nii nad ütlevad - ja nad tahavad sind näljaga välja ajada!

Liesbeth. [summitud häälmeel!] Häbiplennki näljaga välja ajada! Kui ma väikemalt narwaplenn oleksin -!

Marie. Et su kihlus nurja läks see oli see

meil see viimane hoop!

Liesbeth. La.

Marie. Kila olivad nad meil külalised. Ferdinand oli ka tääl. Ja siis rääqiti üleüldiselt, kui juba Ferdinand, kes juba ilma tunneb ja kes peadegu wabama mõtleja on - kui juba see sinust lahku on lõõnud, siis pead ta küll juba äige kauqele olema läinud.

Liesbeth. [rahulinult] Ja mis ütles Ferdinand selle kohta?

Marie. Tema ei ütelnud midagi.

Liesbeth. Haha! Ferdinand, see wabama mõtleja ei ütelnud midagi. Ja mis an siis tema see, kes minust lahku läi? Noh, jäägu ta selle juures oma terwise juurde. Ja, ja Marieke! Äieti an rahju, et enam näiapõtsessisid ei ole.

Marie. Siis saaksid sina neid tundda! See an kindel. Ei, missugused need inimesed siin an!

Liesbeth. Jah, häda an nendeq. Agga sellepärast an ka neil häda minuq.

[sirutab näsa!]

Marie. Kuu siin ka mõni inimene oleks, kellel oma enese arvamine oleks! Aga kuhu paale üks jookseb, sinna jooksevad teised järel. Ja sellepärast võid sa siin wauwalt midagi päale hakata. Aga mind - mind ei taha mitte enam nendega ühes jooksta - mind ei taha selle lambakarja hulgas olla! [kõrista daks.
Ja wahib Liesbethi otsa.] Ah jumal - kõristati.

Liesbeth. [päärab ennast uuse paale.] Jah, kõristati.

Marie. Aga siit ei lohi mind ameti keegi leida!

Liesbeth. [maeratawad!] Ei, ei. Tule, wäike Mariessi. Ja mine näoki ja aata sääl ja siis lipsad sa wälja.

Marie. Pead sa siis uuse lahti tegema?

Liesbeth. Muidugi [Pilkawalt!] Ehk aw mõni haige.

Marie. Arwad sa tõesti? [Nad lähevad wälja. Natuurse aja pärast tuleb Liesbeth

jälle sisse. Mõne pääl pöörab ta ennast
weel ümber.]

Liesbeth. Väid julgesti tulla. Alipainult
kirjakaandja.

Marie. Niipalju kirju! [Liesbeth viskab
kirjad kõrvale.] Kas sa neid lugema
ei hakka?

Liesbeth. [raiputab pääd] Ma tean ju-
ha, mis nendes seisab.

Marie. Ja?

Liesbeth. Ahwardused ja tõimamised

Marie. Need on?

Liesbeth. Ilma mineta kirjad. Ja!

Marie. Kuu koll!

Liesbeth. Ja see riiskus minul esiti ise
vana armsa Ostermündi järelle põhja-
likult ära. Aga nüüd teeb see mulle
malja. Sest et nad ennast vihasta-
wad.

Marie. Ah- see on ju hirmus, kuidas nad
sinu vastu on. Selle vastu peab ameti-
-midagi tegema!

Liesbeth. [silitab ta pääd] Peab ka,

Marlene!

Marie. Ja sina lased seda kõike nii rahulikult sündida! Kas sul siin ühtegi inimest ei ole - kas keegi sinu juurde ei tule?

Liesbeth. Omu Kristjan. Pea aegu igal õhtupaolil käib ta mind vaatamas, kui ta oma jalutuskäigult sadamast tuleb.

Marie. See on armas tema poolt. Aga mis sa muudu terve päeva teed?

Liesbeth. Mul on ameti mu raamatud, laps.

Marie. Ja-aga see ei wõi ameti iska nii edasi minna -

Liesbeth. Ei, sa wäike tarkpää. Ei wõi küll. Aga esialgul jääb veel nii, nagu on. Nii kerges ei taha ma neile asja ameti mitte teha.

Marie. Sa oled nii kindel, nii ühesi-sew, nii wakra - ma ei saa mitte ütelda, kuidas ma sind auustan!

Liesbeth. Aga laps!

Marie. Ja seda ma teen, ja minna -
 -minna hoian sinu poole, Liesbeth!
 Seda väid sa uskuda. Mis sina tahad,
 see on iska nii äige ja mõistlik. Me-
 mad ei saa ainult sellest aru. Aoga
 nad peavad seda teada saama, et
 minna sinu poole hoian, ja! Ma ta-
 han seda neile avalikult ütelda! - Kas
 sa seda minust ei usu?

Liesbeth. Tõtt öelda, ei. Aoga seda ei
 ole ka tarvis.

Marie. Ometi on seda tarvis. Siin peab
 olema kas poolelt ehk vastu! [Kõlistatan-
 se, ta nõrkub.] Jälle see rumal kell.

Liesbeth. See on vist onu Kriiskari.

Marie. Jumala pärast - kui ta mind
 siin näeb!

Liesbeth. Seda ei pea ta mitte,

Marie. Ah Liesbeth - see on -

Liesbeth. Ma tean, ma tean. Ma tänan
 sind, laps, sinu häa tahtmise eest!

[Wõtab Marie käest kinni ja kallutab ta
 wälja. Siis astub ta onu Kriiskari juurde.]

jälle sisse, lamp kärs!

Ann. Koh, Liesbeth, kuidas need lähewad?
Mis midist?

Liesbeth. Mitte midagi.

Ann. Siis on sul sinu armsatest kaas-
kodanikest warsti kõht täis?

Liesbeth. Mitte weel päris, annu ^{uff} Kriiskhan!

Ann. Alled sina aga üks inimeste armas-
taja! Seda peab ütlima. Kuidas see aga
austitradusega kokku sünnib! Koh-aga
sa ei taha ameti seda kõike siin edasi
rahulikult päält wadada?

Liesbeth. Esialguil weel, ja!

Ann. Mõtle järele, siis räägid sa tei-
siti.

Liesbeth. See peab juba nõnda jääma.

Ann. See on aga - see on aga suur rumal-
lus! Kas sa siis lihtsalt oma wõre miim-
se tilgani wälja imeda tahad lasta?
Mis?

Liesbeth. Ann - ma ei taha weel ära
minna, ma ei taa weel ära minna.
Mulle ei käi siin käsi weel küllalt hal-

wasti. Ma ei wõi weel nii ruttu püssi
käest ära wisata.

Anu. Utle mulle äide, mis sul siin
siis weel atsinist on, kui sa nüüd ka
selle ilusa Ferdinandi kallast ära
saatsid. See on ju häa, ma olen seda
ju ammugi tulema näinud, sellest ei
oleks ka midagi saanud. Aga nüüd
ei ole sa ju mitte millegi külge enam
käidetud ja sellepärast -

Liesbeth. Just sellepärast ei taha ma
weel mitte ära minna! Mis sa arwad
küll, kuidas nad pärast minu ühe
siis naeraksivad, kui ma nüüd kobe
ära lähaksin. Ja seda ei taha ma mitte!

Anu. Siis ainult edemus.

Liesbeth. Jah, minuigi pärast!

Anu. Noh, siis ei wõi sinna midagi pa-
rata,

Liesbeth. Igatahes pean ma enne neile
teblisti mehtluseks olema. - Teie roh-
kem peavad nad süimama ja wika
pärast tustuma - kuni nad siniseks

Lähewad - kuri nad lõhki lähewad!
Ann Km-noh, mina tasseriisin sind
 liiga wara inimese-armastajass.

Liesbeth. Ja siis-ma ei tea isegi mitte
 - minu meelst on nii, wagu peaks mi-
 daagi juhtuma!

Ann. Mis peaks siis küll juhtuma?

Liesbeth. Midagi mis kõiki seda olekor-
 da siin muudab.

Ann. Ei, ei iin ei muutu midagi!

Liesbeth. Mul on aega miisupidne tund-
 mus, wagu liiguks midagi õhus

Ann. Jah, õhus wõib ju midagi ~~olla~~
 liikuda. Ei, mu tütreke, ei midagi.

Mitte midagi. Need inimesed siin,
 need jäta isna rahule. - Käana nei-
 le selg ja mine sinna, kus inime-
 sed elawad. - [Liesbeth raputab peäd!
 "Kuidas wõib ücculdse inimestega jüudu
 katsuda, kui neile mitte kõrga juurde
 ei ulata! Nad ei tule ju näole, nad
 paawad sul eest ära! Oma waenlase-
 ga peab silm silma vastu seisma. Ahh

peab vähemalt nende warwaste pääle waadata näina!

Liesbeth. [räämsalt] Mis peab näina?

Ann. [jutustades] Minu wanat, hääd wäitluse wiisi ei tunne sa mitte? Selle-
ga tee igatihte pehmes, ütlen ma sul-
le. Seda ei kannata inimesed ära.

Embrumb - kas on midagi nende kōda-
rate juures wiga, ehk ei ole nende jala-
nõuud korras. Aga selle karris peawad
nad sul käes olema! Nägemata wau-
lastega, kellele warwaste pääle waadata
ei saa, ei masta ütleüldse jännata.

Seda ütlen ma sulle. Ja sellepärast:

Jumalaga Ostermünde [Liesbeth rapu-
tab jälle pääd! Kui kaua see ütleüldse
kestab - kuidas sellega luqun? [Liigju-
tus mis rahalugemist tähendab].

Liesbeth. Napp.

Ann. Waadate. Kui palju on veel?

Liesbeth. Sadawiiskümme. Hamme
saan ma pangast wimase osa.

Ann. Ja kui sa selle ka peeneks teed?

Liesbeth. Siis launatasse.

Anu. Noh, ole nii häa!

Liesbeth. Lina laenad mulle ameti
häämelega natuse?

Anu. Jah, mina olen juba lahke and-
ma! Noh, äga ütli mulle, Liesbeth, kas
see ei ole lihtsalt mõistmata tege,
et sa kõi oma raha selle varjale siin
nii ilmaaegju kurru viskad!

Liesbeth. Väitella taob ta ka oma prot-
sendid, anu. Aotame ära!

Anu. Noh-!- Siis laulu lõpp: ta jääd siia
istuma.

Liesbeth. Ja.

Anu. Ja usud õhu sisse?

Liesbeth. Ja.

Anu. Algu siis pääle! [Täuseb üles!]

Liesbeth. [õrnalt!] Ma ei taha sinust
ka veel mitte lahkuda, anu.

Anu. No-no! Kui selle taga äga mõ-
ni muu veel varjul ei ole!

Liesbeth. Kes see peaks olema-?- Ah sa
taevas! - Kas sa tahad juba ära minna?

Anu. Jah, ma pean.

Liesbeth. Kas ma pahandasin sind, an Kriischan?

Anu. Mine iska! Sa oled ju täiskas-
vanud inimene sa pead ise teadma,
mis sul teha on. Ei - mul on tänna
õhtu kaartimängijaline Peter Jung -
manni juures.

Liesbeth. Ka konjar?

Anu. Palju konjari [Annab talle rätt!]

Oled iska üks kangemalene tüdruk!

Liesbeth. Ma ei wõi sinna midagi pa-
rata, anu Kriischan.

Anu. Nah, ma tulen hamme jälle.

Liesbeth. Ja siis jääd sa kauemaks?

Anu. Jah, Liesbeth! Jumalaga.

Liesbeth. Jumalaga! [Anu ära. Liesbeth
paneb lambi põlema. Wäljas on anu Kriischa-
ni ja veel kahe teise häält kuulda. Ta lä-
heb wälja ja laulab siis fantzeeni abielupaar-
ri sisse tulla.] Kas te ei wõta istet?

Pö. fantzen. [waga aritatud, kuna tema
mees, rumal = häbemata, rahulikuss jääb?]

Täna! Mis meil Teie ütelda on, seda
 võib ka püsti seistes teha.

Liesbeth. Naagu saavite

Pr. Jantzen. Meie tahame, -kui selle maja
 amanik tahab minu mees Teiega rää-
 kida.

Liesbeth. [pöörab ennast selle poole?]
 Alge nii lahke.

Jantzen. Rääkimist teinetaab minu
 maie. [Üdaspidi ei tee ta muud, kui
 wahib ikaldawate pilkudega Liesbethi
 atra?]

Pr. Jantzen. Ta tahab üürilepingut Teie-
 ga lõpetada.

Liesbeth. [mehe poole pöördes]. Lo, seda
 tahab ta [Jantzen näitab oma naise
 päale?]

Pr. Jantzen. Teie olete korteri kuni tulewa
 kuni lõpuni üürinud, tema palub
 Teid aga kohe wälja kolida.

Liesbeth. Ah!

Pr. Jantzen. Muudugi kohase rahjutaru
 eest.

Liesbeth. Väga armuline. Aga ma ei tee seda mitte.

Pr. Santzen. Ellis!?

Liesbeth. Ma jään siia elama, ja sellega on ajal lõpp.

Pr. Santzen. Ei! Sellega ei ole ajal mitte lõpp! Teid sunnitakse minema!

Liesbeth. Naeru väärt.

Pr. Santzen. Teie olete siin linnas iseenähtavalt tähelepanemist aratanud. Teie olete siin päris halva kuulsusega! Teie olete siia majasse õhu toonud, mis teda ära kihutitab.

Liesbeth. [tahtis enne aritatult wähele näärkima hakata, hakkas siis aga näarmsalt naerma.] Hahahaha.

Pr. Santzen. See naermine annab Teist juba küllalt tunnistust! Aga ma tahan oma maja niisugusest haigusest puhta heida! Mul on alacalised pejad, mu preili! Ja minu mees on rõlvatuse vastu wõitleja seltsi esimees! [Santzen rõhatab] Ja nüüd

Liesbeth. [Kergelt] Proua Jantzen läks
häbemataks.

Pr. Krohn. Jah, mis ta ära ei ole, na-
gu, nagu mõni wana katlapidaja.
Aga mees on muide üsna mäist-
lin inimene.

Liesbeth. Ah jätame need armsad
inimesed!

Pr. Krohn. Ometi wiimaks sain Mii-
hlenkampfi jutule

Liesbeth. So.

Pr. Krohn. On isena üs wana lara-
tassu!

Liesbeth. Küll Teil aga alete kasu!

Pr. Krohn. Ja, see on päris äige! Mis
ta kõik kokku ei lata. Kui inime-
sed sellest terviks saaksivad, siis oleks
ta alles mees.

Liesbeth. Teil näikse aga häa arwa-
mine temast olema.

Pr. Krohn. Noh, äieti on ta mind jii ai-
danud! Tema paljast lobast päriseb
mul niid pää, nii et ma käewarre

maale tähele pi ei pane.

Liesbeth. Ja, aga kuulge arsti, mispärast lähete teie siis äieti tema juurde, kui teie teda suugu ei usalda?

Dr. Krohn. Ja - ma olen ju iska tema juures käinud.

Liesbeth. Wai nii, Teie olete iska tema juures käinud [Lühikese mõttemise järel!] Mõelge arsti, kas Teie ilmasõpi selle pääle ei ole mõelnud, et minu käest maan küsida, kui Teil midagi wiga on?

Dr. Krohn. Ei.

Liesbeth. Teie teate ju, et mina ka arst olen.

Dr. Krohn. Jah, seda tean ma küll.

Liesbeth. Misparast ei tule Teie siis minu juurde?

Dr. Krohn. Ja - seda ei tee ju keegi!

Liesbeth. Tõsi! Teil on aiaus! - So, ja nüüd waadake rõõpis tule järel, Ma tahaksin tänna õhtu theed jooma, mul on külm. [Dr. Krohn ära. Warsti pääle

selle koputatasse. Jantzen astub julgelt sisse!

Jantzen. Pruli, ma tulen veel kord tagasi.

Liesbeth. Seda ma näen. Mis siis veel tarvis on?

Jantzen. Ärge pahandage, et mu wana-moor niisugust käre teoji. Ta ei wõi selle juures midagi parata. Siit inimesed on juba kõik niisugused kitsarinnalised. Meie suurelinna inimesed - meil oleme wahameelsemad - meil mõtleme roojuni teiseti. Mina olen nimelt Stargarderist pärit.

Liesbeth. Po. Ma ei saa aru, mis see minusse puutub?

Jantzen. Noh, pange aga tähele. Wana-moor, see läks nüüd endiste neilsite-seltti, wõi kuidas ta nimi on. Tääl on ta äiqel kohal. Ja mina - mina tahtsin Teile ütelda, et mina selle asja pääle, selle korteriga roojuni teist moodi waatan.

Liesbeth. Seda oleksite Te kogu ütlema pidanud.

Jantzen. Oma wanamoori juuresolekul? Ei. Teie ei tunne teda. Seda peab rahulikult ära näenida lastema. Aga nüüd - Teie lubate aneti? [Ütleb] - nüüd tahame mõlemad selle asja üle näenida. Kas Teie ka mitte istet ei võtaks?

Liesbeth. Wäga lahke Teist! [Jätab seis- ma]

Jantzen. [rahulikult] Teate - selle wälja- kolimisega - seda on wanamoori nii kätkesti omale päha tumpinud - et seda säält enam wälja ei saa. Aga - mi ja, - kolige aga rahulikult wälja.

Liesbeth. Teil peab küll hirmus lühike mälu olema.

Jantzen. Kuidas? - ma - hm - kuulake mind wähe. Ma teen Teile ühe ettepaneku. Kas ma tohin ühe sigari põletama panna?

Liesbeth. Ei,

Jantzen. Ei? Noh, siis mitte. Saab ka ilma läbi. Nii siis - siin - mis Te siin äieti teha tahate. Korter on väike - koht ei ole ka just häa - ja selle eest on ta liig kallis. Noh, waadake - ma soovin Teile hääd! Täiesti. Teie olete juba - na - ja - Teie meeldisite mulle juba, kui Teie veel väike tüdrukukine olite, ama suurte silmadega. Nendes on midagi. Ja ilma värvi Teie ameti tunnete, mis? Waadake, mul on üks väike maja siäl kivivärska juures - koki - ge sinna elama. Üüa on kõrvaline asi. Raha ei mängi minu juures ühtegi osa. Ma tein ju, Teie äri ei lähe hästi. Ma tahaksin Teid häa meelega jalule aidata. Ma tulen siis vahetevahel ^{Teid} koonetunni ajal waatama. Mina olen Teie siin käes. Mul on niisugune wana rida, millest Teie mind ära arstina peate - see on minu wanamoos. Noh, kas olete nõuus?

Liesbeth. [an teda rahulikult päält kuu-
lamud, äritust maha surudes. Niid ütles
ta külmalt! Kui ma elajatehtriks
oppinud oleksin, siis häameelega!

Jantzen. Mis? Mis?

Liesbeth. Niid aja kahetun ma, et
mul kaerapiitsa käepärast ei ole.

Jantzen. [tõuseb aeglasele ülesse] Kui
Te aja teate, mis te teete! [aeglasele ära!

[Liesbeth jooksib äritatult üle toa, siis
viskab ta ennast sohva murka. Pisarad
tulevad silmadesse. Väljas koputatak-
se, ilma et ta seda kuuliks. Kõhe pää-
le selle astub Berthold sisse.]

Berthold. Tere õhtust, Liesbeth! - mis?
sa nutad! Liesbeth - maise Liesbeth!

Mis sul on? Mis sul on ameti?

Liesbeth. [tõrjub tema hooldusemise ee-
male! Ah, jäta mind! [kuiwatab sil-
mad ära] Sul ei ole tarwis mind kahet-
seda. See on lihtsalt viha.

Berthold. So? Aja mis üle siis? Kelle
üle? Kasse näru, see Jantzen sulle

liiga teqi? Ütle emeti.

Liesbeth. Berthold, kas sa siis üksnord
juba aru ei saa, kui vastumeelt mulle
see kaitse'pakkumine on?

Berthold. Ära pane pahaks.

Liesbeth. Kui meie läbi tahame saada,
siis pead sa seda jätma.

Berthold. Seda ei pea enam juktuma.

Et sul aaga ka pisaraid on, Liesbeth!

Liesbeth. [pahaselt] Sa näid häänel-
lega mulle mu nõrkusi ette heitma.

Berthold. Ei, Liesbeth. Seda ei tee ma
mitte. Aaga saa nüüd jälle häärs!

Anna mulle kätt! Lo, ja ütle mulle,
kuidas sul muudu käsi käib.

Liesbeth. [kehital alasid]

Berthold. Mis su kunst teeb?

Liesbeth. Mitte midagi.

Berthold. Nagu minu omaqi.

Liesbeth. Kas sul ka iska veel mi-
daqi ei ole?

Berthold. Vähem kui midagi. Kõik
minu arstlik tegevus minemal nä-

lal oli see, et ma amal ühe hamba
laskin wälja tõmmata.

Liesbeth. [naeratab] Siis igatahes! -

Berthold. Jah, meie olime aga üks
kentsakas paar töötajaid. Aga see
ei tee midagi. Nii ruttu ei pea
Astermündi elanikud meist lahti taa-
ma.

Liesbeth. Ohul on juba waosti sellest
himu täis otsas.

Berthold. [ehmatades] Ili-is?

Liesbeth. Niisugust alatus, ma ju mul-
le täna liigi roomas - ei jaks ma
mitte ära kannatada.

Berthold. Alatus - mis wõib teiste alatus
süü sulle teha?

Liesbeth. Teha - midagi. Aga üksildu-
se tundmus tuli selle juures mulle pää-
le -

Berthold. [rüümsalt] Üksilduse! -

Liesbeth. [ära päigeldes] See ei ole äiti
mitte kohane sõna - noh, igatahes kat-
sun ma kuidagi wisi sellest jaagu.

saada.

Berthold. [ees väin isikliku alexu maha surus! Aga sa ei mõtle ameti selle päale, nüüd väitlust pooleli jätta, hnn? Nüüd, kus mul just üks tore mõte meie mõlemate jaoks tuli!

Liesbeth. Missugune mõte?

Berthold. Üks mõte, ütlen ma sulle - selle järele peavad Ostermünde elanikud meie juurde tulema - ja, ja nemad meie juurde! Pinnu kui ka minu juurde.

Liesbeth. See alex!

Berthold. Selle asemel, et nad meid wälja ajavad, peavad nad meid es pattu kahetsema.

Liesbeth. [raõmsalt!] Ostermünde elanikud meie es pattu kahetsema?

Berthold. Jaa!

Liesbeth. [elawalt!] Kuidas sa seda mõtled?

Berthold. See on koguni lihtne. Kui meie mõlemad endid ühendame,

süis pead sa nägema - süis oleme meie
mängu mõitnud.

Liesbeth. Endid ühendame? -

Berthold. Süis nad tulevad meie juur-
de hulga kaupa.

Liesbeth. Kuidas meie seda süis tegema
peame?

Berthold. Kõrguni lihtsalt - meie hei-
dame abielusse, [kõõlemad wahivad
tõnne aega wait alles teineteisele otsa, süis
narrab Liesbeth heledalt otse temale näk-
ku!]

Liesbeth. Hahahaha!

Berthold. [ühes maardes] Hahahaha! Tore.
nali, mis?

Liesbeth. Lihtsalt hull!

Berthold. Täiesti. Aga sa on just asja
kasuks!

Liesbeth. Meie abieluse ^{heit} ~~astumise~~! See
tähendab, ma usun sinu pääaju
mõllemise jaoksanna aumiks, et sa
selle abieluplaani juures - ainult ühe
firma autamist silmas pead.

Berthold. Muudugi mõista! Ainult
välismine vormi täitmine! Wiesner
ja kompanie! Meie teame ameti hās-
ti küllalt, kuidas meie waherord on.

Liesbeth. [lühikese wahaja järel] Seda
arwan mina ka.

Berthold. Ja oled ju saagedasti küllalt
naidanud, et sa mind ei saali.

Liesbeth. [jälle wahaja järel]. Ja -
muudugi.

Berthold. Ja mina - noh, waata, mi-
nule oled sa lihtsalt ametinend. Ame-
tinend Weigel. Muud midagi. Mina
peaksin ihe Dr. med. emale abika-
saks wõtma. See alks see wiimane tege.
Näed sa, nii on siis koguni waimata,
et meie firma silti üksiigi tundmuse
kübe tumestaks.

Liesbeth. [naagu enne, ameti nõnda, et
ärewust määrgata an!] See an ju rahus-
tam.

Berthold. Ja meie armsate Astermün-
de elanikude silmis oleme meie siis

üks kombiini, ustav ja hurnitav paar.
Meie mõjume siis lihtsalt suurepära-
selt.

Liesbeth. [ama tuju parandades] Ja
siis tulevad nad meie juurde?

Berthold. Kas nad tulevad! Lahtiste
lõugadega! Siis nad tõhivad ju seda
iseäraldust imestama tulla, sest et
see siis ilusasti aratembeldatud on.

Siis on meile mõlemile elamise aigus
antud. Uhe artiga abiellus tohid ka
sina arst alla. Ja siis on see kari meie
käes, kes meid nii piinavad on!

Liesbeth. [lustilikult pilgates] Oi, oi -
kuidas aga siis ~~aga~~ waste haigete kä-
si käib!

Berthold. [mõisama] Käige päält pea-
wad nad kole palju maksima. Ja siis
mõtle selle siisukorra pääle! Kuidas
meie sola seltskonda tasahiljike-
si valja naerda võime.

Liesbeth. Lõbus oleks see igatahes.

Berthold. Nüüsi ei ole küll kedagi

ninapidi meetud, kui meid! Nad heidavad meid, kui doktori-abielupaarile, jälgade ette. Nad äraavad, et sa abielus oled ja tulevad sinu juurde isäralise usaldusega. Pane tähele, kui palju sul tegemist saab olema, missugune suur elukas sa ^{siis} oled. Ja siis on väimus sinu käes, mille järel sa nii väga igatsed. Väimus on sinu ometi see ülem asi, mis?

Liesbeth. Muidugi.

Berthold. Siis on sul käes, mis su süda hõnnustas. Õlaku meie äri! [Hoiab kätte tema paari! Anna käsi! [Ta viivitab!] Sa mõtled veel järel? Ja, see näeb nii wälja - [Ülemmellikalt!] Tead sa, kuidas sa wälja näed?

Liesbeth. Koh?

Berthold. Naagu ei tooks sina meie erapaolitu abielusse tarbiliku asja kindlust kaasa-

Liesbeth. Mis see tähendab?

Berthold. Naagu ei oleks sul erapaolitud

— stundmust.

Liesbeth. [häkitsevalt] Pina oled küll —
— see on naeruväärne!

Berthold. [naeruväärne] Noh, siis naera
aneti!

Liesbeth. [tema oleku mõju all] Miska-
mata! Missugune naeruväärne häämatas!
[Lies võtab viha väimust] Ei, minu au-
— lik härra! Minu tänan sind minu
abiparkuva viisi eest. Suur elukas
alla, on ju väga tore. Aga ma tahak-
— sin sellisiseks läbi saada!

Berthold. [mäeb ära et ta liiga kaugele
läinud on, aga tema laotus ei kao sil-
mapilguseltgi, vaid taab veel suure-
maks tema äraandva äituse tõttu?
lõõtelled sa seda tõsiselt?

Liesbeth. Just minu käest tahaksin ma
— kõige vähem abi vastu võtta.

Berthold. [jaatab arusaadavalt] Minu
käest kõige vähem.

Liesbeth. Ja arvad ainult jälle, et sa
— hädas oled. Sa tuleid jälle selle

tundmusega, et sa minust üle oled.

Berthold. Et ma sinust üle olen!?

Hahaha! [Wõtab rahakoti välja?] Mees
kahe marga ja kolmesümneviie penni-
ga! [Raputab rahakoti sisse laua
pääle?]

Liesbeth. Nii kaugel oled sina?

Berthold. Veel kaugemal, kui sa ar-
wad. Need on järele jäänud riismed
ihest auusasti lainatud kapitalist.

Lähemal ajal pandakse mu kraam
pitseri alla. "Ja siis lähen ma ver-
jama - „üks wane kristlik tohter!"

Liesbeth. Siäl peab ameti midagi te-
gema.

Berthold. Nõnda mõtlen mina ka.
Ja sellepärast ma just tulingi sinu
juurde. Asi on ameti selge: mispä-
rast pean ma siin nälgikäppa ime-
ma? Sellepärast et ma komblesewas-
tane inimene olen. Üks poissmees mals-
trahwa-artist - pagana pihta! Ja siis
ühtesin ma nii tasahiljusele enesele,

ma võiksin sind ameti paluda, et
sa mind auvaks inimeseks teeksid.

Hui meie mõlemad emast niisugusel
valjakal kombel ühendaksime, siis
saaksin mina sinu üheskõrraga auu-
sa inimese nime [kunstliku järele-
mõlemisega!] Aga - kui seda asja päl-
vaval ajal vaadata, siis on sul ameti
aigu oma viivitamisega.

Liesbeth. Kuidas - sa seda arvad?

Berthold. Noh, nii lihtne ei ole see asi
siisgi mitte.

Liesbeth. See võib küll olla -

Berthold. [ikka sellestama arvava män-
guaga] Paljudgi keerleb selle ümber.

Liesbeth. [ikka järeleandlikumalt, kui
Bertholdi järele mõtlemine kasvama näib!]
Hm - mis sellesse puutub -

Berthold. Üldse on see üks kahtlane
asi. Mulle muudugi vähem kui sulle.

Liesbeth. Elinu pärast ei ole sul tar-
wis muretseda, mina olen jgalpaal
lähikannud.

Berthold. Ja lõpuks ei ole me ju sugu-
gi Astermünde külge seotud.

Liesbeth. Seda mitte, aga - sa tunned
ju meie ameti ühiselulist olukorda
väga hästi. Arvad sa, et sa osale
lika saad, kui sa mujale ilma lähed?
Ja Berlinis on asi veel hullem.

Berthold. See kõik on ju väga õige -
aga -

Liesbeth. Sa mõitled oma igapäeva-
se liiva eest.

Berthold. Ei saa salata.

Liesbeth. Inimene peab ameti elama -

Berthold. Seda ütled sa kui arst?!

Liesbeth. Ja et mulle see võimalus on
antud sind hädast välja aidata -
sellepärast ^{tahan} ma katsuda sind aida-
ta.

Berthold. [Iirka edasi mängides] Õga
sa ameti! Ei, ei - nüüd heidan ma
enesele ette, et ma selle plaaniga
üldse sinu juurde tulin. Mõtle
ainult, mis sellega kaotada tuleb,

kui sa pärast käidetud aled. Sellest ei
saa nii ~~rahtu~~ kergesti jälle rüüski.

Liesbeth. Igal liini võib sulalada,
Kui see meile enam ei sünni, siis on
meie ühendus katki. Ilm on lai kül-
lalt, ka veel säälpool. Indiat on katk.
Oga, - Wiesener ja kompanie! Tule!

[Klaia käe tema poole, Berthold annab
aedlaselt ama].

Berthold. [waeraga oma waidurõõmu
warjates] Aga Liesbeth - seda ei wõi
ma täiesti mitte näuda! -

Reesriie!

III järk.

Maitserikkalt ja täielikult sisse-
seatud suur elutuba. Tägasinas
üks wälja-pahemat kätt üks Liesbetki,
paremat kätt, Bertholdi tiibadesse.
- Proua Krohn katab kohwilauda.
Lis astub proua Brömse pahemalt
paolt aeglasett-raskest sisse.

Pr. Brömse. Tohtri proua lubas mind
 siin wähe puhata, enne kui ma alla
 oma wankri juurde lähen.

Pr. Krohn. Ja, puhake aega. Istuge aega
 sinna. Kas ikka weel inimesi on aita-
 mise=toas?

Pr. Brömse. Ja. Tohtri proual on, nadu
 näha, wäga palju tegemist.

P. Krohn. Hirmus. Tal on niisama palju
 tegemist, kui tema mehelgi.

Pr. Brömse. So.

Pr. Krohn. Plammiku ja pärsat. loe-
mat, kodus ja wäljas.

Pr. Brömse. Seda ma usun. Teda peal
ka usaldama. Tema on midagi nii
kindlat.

Pr. Krohn. Ja, ja - seda tal an.

Pr. Brömse. Ja siis tunnel ta oma as-
ja. Mind an ta koh juba aidanud.

Pr. Krohn. Mis haiqus Teil siis an?

Pr. Brömse. Ilu jalad an paistetanud.

Pr. Krohn. Ah sa taewas!

Pr. Brömse. Nüüd ma loedan aga,
et ta päris terveks saab.

Pr. Krohn. Ärge seda uskuje.

Pr. Brömse. Mis? [Wäljas kölistatakse]

Pr. Krohn. Jälle keegi [Ta lähel wälja
ja ütles wäljas] Esimene üks pahemat

kätt. [Tuleb jälle tagasi] Ei, paisteta-
nud jaladga lähel asi iska hulle maks.

Wahha tunnin enne meesteri juures, selle
riiska kaupmehe ema juures, kes tääl
turu ääres kaupleb. Wahja sellel oli see-

sama häda. Ja mis see kõik ära ei
teinud. Lüüdis Greifswalddi ja Rastocsi
kõigi professorite juurde. Aga keegi
ei väinud aidata. Ei, ei. Kellel juba
see on, sellega on asi halb [Kõhista-
takse] Pr. Kra tuldasse veel [Kähe wäl-
ja, tema es astub siis otsekohe senatori
proua Dürrkopp sisse. Proua Krohn
wahib teda ja küsib siis] Kas Te häide
olete?

Pr. Dürrkopp. [kõrdilt] Ei,

Pr. Krohn. Ei, siis ei saa Teie proudu
tehtri prouaga kokku. Siis peate küll
parast tagasi tulema.

Pr. Dürrkop. Seda saame näha. Tea-
tude mind [annab oma kaarti]

Pr. Krohn. Ei, laseme see parem jääda.

Pr. Dürrkop. Mina olen senatori proua
Dürrkop!

Pr. Krohn. Mül on küll väga kahju.
Aga teatamisega ei ole küll midagi
pääle hakata.

Pr. Dürrkop. See on ju võimata! Mina

jäian selle juurde, mina näevan, et Teie
tohtri prouale müüd minu kaarti müite!

Pr. Krohn. [rahulikult] Noh, kaklema
ei maksa hakata. Aga Teie saate nä-
ha, ta viskab mind lihtsalt wälja.

Pr. Dürkop. Seda saame muudugi nä-
ha. [Pr. Krohn ära] Rumal inimene!

[Pr. Brömse] Teie olite wist haige?

Pr. Brömse. Ja.

Pr. Dürkop. Ma sain müüd wümaks
makti tohtri prouale wörsile tulla.
Meie näuukoogu maisterahwad käime
kõik tema juures wörsil. Meie tahame
seda wäikest prouat soowitada.

Pr. Brömse. See on ju wäga kena. Aga
mulle näitab, et tal seda tarwis ei ole.

Pr. Dürkop. Ei ole tarwis? Meie soowi-
tust? Mis Teie ütlete? Teie ei ole wist meie
linnast?

Pr. Brömse. Ei, mind olen maalt.

Pr. Dürkop. Sellepärast!- [Pr. Krohn
tuleb tagasi] Noh?

Pr. Krohn. Wälja viskas. Holme kanti.

Naagu ma ütlesin.

Pr. Dürkop. See on lihtsalt võimata!

Pr. Krohn. [annab talle kaarti tagasi]

So, ja nüüd tulge ühe tunni pärast tagasi. Siis võite siin ennem midagi pääle hakata.

Pr. Dürkop. Mina käin värsil siis, kui ma tahan. Jumalaga! [ära]

Pr. Krohn. Jumal kaasa.

Pr. Brömse. Missuguseid inimesi ilmas ära ei ole!

Pr. Krohn. [näitab otsaesise pääle] Kilk pääs!

Pr. Brömse. Nah, mul on vaja hakata ka allapooli ronima. Jumalaga.

Pr. Krohn. Jumalaga. [Proua Brömse ära]

Berthold. [tuleb paremalt poolt] Kas mu naesel veel tegemist on?

Pr. Krohn. On veel paar inimest ootamas.

Berthold. Kas Teil siin veel midagi teha on?

Pr. Krohn. Traadusel silmapilgul mitte.

Berthold. Siis minge minu vastu võt mi-
se-tuppa. Mul oli saäl paariku üks väi-
ke läikus, saäl on tarvis puhastada.

Minge otsusele siit läbi minu magam-
nise-tua. Saäl ei ole vett. Ma lähen ap-
teki. [Ära. Pr. Krohn läheb paremat vatti

uksest Bertholdi magamisetuppa.]

Liesbeth. [tuleb suure rutuga, astub pa-
remale poole ukse juurde ja koputab kõ-
vasti, Pr Krohn ilmub] "Kas doktri härra
ei ole saäl?"

Pr. Krohn. Doktri härra läks välja.

Liesbeth. Ah kui rumal! Tema riistad
on muudugi kõik luku taga!

Pr. Krohn. Jah, need panes ta iseka
luku taga. Aga ta läks ainult apteki.

Liesbeth. Nii kaua ei või ma oodata.

[Pahast ära: Väljas kõlistatakse]

Pr. Krohn. Just kui sipelga pesas [arab
ukse ja läheb Marie sisse astuda, kes
suust lillikimpu kannab]

Marie. "Kas doktri proua veel tööga val-

mis ei ole?

Pr. Krohn. Ei, saäl on well inimesi. —
Keldike kui tore lilliskimp!

Marie. Näalikesed ja maalilled. Need
armastab ta kõigepehem. Ma oleksin
selle juba täna hommiku toonud, aga
Liesbeth - tektri proua oli ju maale
sõitnud.

Pr. Krohn. Jah, saäl oli ta küll.

Marie. Nüüd paneme need lilled te-
ma sündimispäeva - laua pääle.

Pr. Krohn. Mis asja pääle?

Marie. Tema sündimispäeva - laua
pääle! Kas tal seda ei ole siis?

Pr. Krohn. Ei. Missärest?

Marie. Missärest? Noh, kui inimesel
sündimispäew on -!

Pr. Krohn. Kellel on sündimispäew?

Marie. Liesbethil ameti!

Pr. Krohn. Tektri proual? Sellest ei ole
mul siin midagi teada.

Marie. Seda Tii ei tea?! Kas siis tema
muis talle midagi valmistanud ei ole?

Fr. Krohn. Mis ta pidi valmistama?

Marie. Kas ta talle midagi ei kin-
nud?

Fr. Krohn. Minu teada midagi.

Marie. [imustades] See on ameti ime-
lik.

Aga minu poolt peab ta ameti kogu
ühe terwituse eest leidma, kui ta oma
teelt tuleb. Paneme ta siia, kohvilaua-
le. [Täidab ühe klaasi veega ja paneb lil-
led sinna sisse] So.

Fr. Krohn. Tore!

Marie. Mul on siin naabruses veel asja
Ma tulen pärast jälle tagasi. Hääd
tervist ükskõik!

Fr. Krohn. Hääd päeva, preili! [Mähk
lilleksimpu, murmutab teda ja tahab siis
rahulikult Bertholdi tuppä minna. Lius-
beth tuleb pahemalt poolt. Wiskab ennast
wäsinult sohva pääle ja sirutab ennast.
Siis puutub talle lilleksimp silma ja ta kar-
gab hävitselt üles.]

Liesbeth. Kelle käest need lilled on?

Fr. Krohn. Need tõi praegu preili Barne -

mann.

Liesbeth. Marie-so [Sis käsivall] Kraad-
midge misu juures ära ja tehke aken
lahti [Pr. Krohn lähel pahemale
poole Liesbethi tuppa. Sis astub Berthold
sisse. Liesbeth hõivab rätiku võnna kõrvakult
alusest üles ja kohendab oma kleiti.]

Berthold. Anna andeks! Aga ära la-
se ennast uneti eksitada! [Lähel oma
tuppa, tuleb sis natukesse, aja pärast
jälle ja hüüab sis läbi välimise ukse
välja ilma mingi ärevuseta] Pr. Krohn
! [Stääl väljast: Jah!] [Liesbethile]
See lähel aja ka iga päevaga aegla-
semaks. [Pr. Krohn astub väljast sisse] Kuul-
ge uneti, kullake, mis pärast ei ole mi-
nu teas mil midagi tehtud?

Liesbeth. Ma käskisin teda minne tuba
korda seada.

Berthold. Hakanda. See on teine asi.

Liesbeth. Aja kui sa seda enne ütlesid -
Berthold. Hääl küll, proua Krohn, tehke
üks enne, teine pärast. aja enne joo-

me me ometi kohvi, mis? [Liesbeth no-
kutab jaatavalt. Pr. Krohn lähel välja]
Krohniga üksi ei tule igalahes enam
välja.

Liesbeth. Minna tahan aga, et ta alles
jääb.

Berthold. Nagu sa käsed, aga see on
ometi tõsi, et ta võiks teed enam ära
teha ei jaks. Ma olen selle peale mõtel-
nud, veel ühte teenrit võtta.

Liesbeth. Kõia küll, võta omale teener,
minna jätan Krohni omale üksi.

Berthold. Nõnda ei mõelnud ma seda
mitte -

Liesbeth. Nii on see aga kõige parem.
Lahus, rahus. Egaüks omale.

Berthold. Nagu saovid [Waher Pr.
Krohn toob kohvi. Liesbeth kaldab omale
sisse ja lükkab kannu siis lihtsalt Bert-
holdi poole; see tähendab pilkava kumar-
dusega ja valab omale siis ka sisse.]

Kas sul midagi iseäralist oli?

Liesbeth. Kuidas sa seda arvad?

Berthold. Mõnda huvilamat haigust
Liesbeth. Ah so - ei!

Berthold. Illinul oli otitilise sinus-
 tromboosi juhtumine.

Liesbeth. Seda nimetatud sa huvita-
 waks?

Berthold. Ja.

Liesbeth. Siiis oleks sa aga wähega ra-
 hul.

Berthold. [Tahab midagi vastata,
 waditub aga enise üle ja wäikib. Siiis
 tõuseb Liesbethi ääres, kuna Berthol-
 di ükskõne oleks edasi kestab. Wähe-
 aja järele.] Kas Eberwini kirjatu-
 ki arstiteaduse nädalilehest luge-
 sid?

Liesbeth. Ja. Tähtsuseti.

Berthold. See tõendus, et iduul elektri-
 tulle walguisel ära surewad, on ometi-
 uudis.

Liesbeth. See küll. Aga arstiteaduses
 seda ometi tarwitada ei saa. Ja nii-
 sugused wäikesed asjad ilma ühen-

dusteta, ilma perpektiveta jätavad
 mind külmaks. Ei eruta mind su-
 guqi [Jaob. Berthold vahib talle sõ-
 nalausumata uuvista pilduga otsa,
 Siis jaob ta rahuliskult koksi!]

Berthold. Kui sa tahad, siis teme tä-
 na arvet.

Liesbeth. Ei, ära tüüta mind tänas
 numbritega. Sellega on ju vist ka veel
 aega.

Berthold. Iluiduqi on sellega aega).
 Sina määrä ainult ära.

Liesbeth. [toetab ennast toobilini majale
 ach! hüüdes]

Berthold. [väikese wahcaga järel!] Tead
 sa, ~~at~~ sinu väljanägemine ei meeldi
 mulle?

Liesbeth. Seda ei ole ka suguqi tarwis.

Berthold. Pa võtad liiga palju enese
 pääle.

Liesbeth. Selle kohta jätad sa mulle
 omelti ka sõnakese ütelda. Wai arvad
 sa, ma pean sinu juurde mõnu küsi-

ma tulema?

Berthold. [naljatades, rahulikult] Miss
mitte? Ma teen seda odavalt.

Marie. [astub sisse ja ruttab Liesbethi
juurde] Paawin sulle südamest ännu
tundimisepääwas.

Liesbeth. [soojalt] Tanan sind, Mariene!
Sa oled mulle ka need lilled toonud - tä-
nan sind väga nende eest!

Marie. Aga jata ometi! Tere ka dok-
tori härra!

Berthold. [on wabalt lahke tema vastu,
süügi ilma tundimata] Tere, tere
Teie väike arqlin metsalinnuke! Ilis-
pärast Teie üksipäew minu käest ära
lendasite? Jätsite mind üksipäini
keset turuplatsi seisma.

Marie. Ah ja - doktori härra - see oli
muidugi väga rumal - aga -

Berthold. Noh, mis?

Marie. Ma ei tea isegi - aga Teil -

Berthold. Minul? -

Marie. Teil on niisugused silmad.

Berthold. So, väi minul on niisugused silmad.

Marie. Ja, need on nii imelikud - ma ei tea mitte - mad - mad rööbitavad nii!

Berthold. [naerab] Hahahaha!

Marie. Teie vaatate inimesest iseka läbi ja läbi. Mõnikord on mul Teie ees päris hirm.

Berthold. Ah - siis pean tulevikus Teist iseka mööda vaatama. Kas käsite paremalt või pahemalt poole mööda vaadata?

Marie. Näete nüüd, nüüd pilkate Teie mind!

Berthold. Aida armas, vaikepreili Marie - ärge olge oneti nii õrn! Lepime jälle ära! [Hoiab temale käe vastu, Marie annab oma, ei vaata temale aida mitte otsa] Noh! [Nüüd tõstab ta silmad tema poole üles] Alla vaatan seekord ainult poole läbi [Naeravad ja raputavad teineteise kätt]

[Siis pöörab Berthold ennast Liesbethi poole, kes käin see aeg liikumata nende mõlemate pääle on waktinud.] "Kas sa Marielle kohwi ei pakugi?"

Liesbeth. "Kui sa müüd lubad, et ta minu juurde istub! -"

Berthold. Anna andeks! Teil on küll teineteisele müüd midagi jutustada. Jällenägemiseni! [Läheb oma tuppa, Waberaq. Liesbeth waldab Marielle kohwi sisse, kes omale ise tassi tõi.]

Liesbeth. Sündimispäewa kaarsi ei ole mul kahjuks mitte.

Marie. "Kas Teil seda päewa siis sügigi ei pühitse?"

Liesbeth. Ei.

Marie. Aga kuidas see võimalik on?

Liesbeth. Meie ei ole kumbagi õnnetundelised.

Marie. "Kas sinu mees sulle midagi ei rinkinud?"

Liesbeth. Ei.

Marie. Mis sa näädid!

Liesbeth. Ma olen seda juba hakanu-
selt saadik ära keelanud.

Marie. Sellest ei saa ma aega mitte aru.

Liesbeth. Niiuquste ajade jaoks ei jää
meil aega üli.

Marie. Tääd teha ja iseka tööd teha
ei ole ka mitte häa.

Liesbeth. See on ainusene häa asi.

Marie. Ahja - sina ei ole ju niisugune,
nagu teised inimesed. Aga õnnelik
oled sa nüüd ameti, mis?

Liesbeth. Õnnelik - mis tähendab õnne-
lik!

Marie. Sa said nüüd oma sibi ameti
kätte. Nad pidivad nüüd ameti sinu
juurde tulema. Ja sina oled nii tubli
omas ametis. Ja siis - - tore naine on sul
ameti!

Liesbeth. Sa ei joo ju suquji.

Marie. [jaoob] Tänan, ja - Ta an ameti
väga huvitav. Ja nii mõniagi asi on
nii hirmus ilus tema juures. Tead sa,
kui ka mõne asja üle nii väga näo-

muson, kuidas ta siis nii rõõmsalt
 hammasteja kraagistab! Ja arm te-
 ma atsassisel, kuidas see oma värvi
 mündab, just nii nagu tal tuju juht-
 tub olema - õrnast raostast kuni tu-
 me lillani!

Liesbeth. Nagu näha, oled sa teda
 ju põhjalikult uurinud.

Marie. Peda ma olen ka, ja! Natu-
 re hirmu on ju tema eest, aga see
 on - niisugune madus hirm!

Liesbeth. Mis sa pein kosku unistad!

Marie. Jah, - mõnikord olen ma pä-
 ris segane [Taotab ennast Liesbethi na-
 jali] ütle ameti, Liesbeth -

Liesbeth. Mida?

Marie. Kuidas siis on õieti - kui abi-
 elus oldakse?

Liesbeth. [pöörab ennast ära] Rumal
 lori! [koputatakse] Lisse! [Edith as-
 tub ühe lillekimbuga sisse, aland-
 lik oma alemises!]

Edith. Pere, armas Liesbeth! Ma taht-

sin sulle sündimisepäevaks ~~enne~~ sü-
damest ännel saavida!

Liesbeth. [astub talle külmal, aga
wabalt vastu] Tänan-tänan väga.

Marie. Pa oled ju ka siin, Edith! Ma
pean siis mammale kogu sõnakuulma.

[Liesbethile] Ta on siin kõrval tädi
Balzendaffi juures. Kõik tahavad
ka tulla, niipea kui sa wabaks saad.
Ma tulen kogu jälle tagasi. [ruttu ära]

Liesbeth. Palun, istu ameti.

Edith. Tänan väga [istuvad] Ja,
Liesbeth, sa ei tea vist veel mitte, et
mina nüüd ka ühe südame olen leid-
nud.

Liesbeth. Pa oled -

Edith. Kihlatud, ja Amandus Wasser-
manniga.

Liesbeth. Noh, ameti! Loovin ännel,

Edith. Tänan väga. Tulme tahame
juba tuleval kuul pidada.

Liesbeth. See on hääl.

Edith. Ah, Liesbeth, kui mul mitte nii

missuõjune hirm ei oleks!

Liesbeth. [maeru tagasi hoides] Õga sa ameti!

Edith. [melitades] Ma rõõmustan rõõga, et sina siin oled, Liesbeth, tehegi teise inimese vastu ilmas ei ole veel nii palju usaldust, kui sinu vastu.

Liesbeth. [rohkem enesele] Nii ühe korraga!

Edith. Ja see on mulle suureks rahustuseks, et ma sinuga kui arsti ja naisega nii mõnedki asja üle enne are pidada võin.

Liesbeth. Hm-

Edith. Mis peal mehele äieti enne kõis ütlemä?

Liesbeth. Kuidas sa seda arvad?

Edith. Amandus on mulle juba nii mõndaõgi enesest jütustanud. Näituss, et ta norskab, Tema tõundab, et kõis mehed norskavad. Kas see äidõ on? Kas sinu mees ka norskab?

Liesbeth. Ma ei tea mitte,

Edith. Seda sina ei tea?

Liesbeth. Ei, ei! Ila maagan väga käävasti.

Edith. Ah- ja siis veel ühte - Amandus ei ole ka just mitte ilma walskustita - tal on wale juuks, tead sa - see on aaga nii osawasti tehtud, et seda suufoofi arm ei saa, aaga tema tunnistab seda mulle ameti üles - ja nüüd mina - - üttele, kas sul midagi kunstlikku ei ole?

Liesbeth. Ei ole.

Edith. Sina mehel ka mitte?

Liesbeth. Ei!!

Edith. Ja, kui palju inimesi võivad seda enesest ütelda - ja mina - [kurwa pilguga oma wale rinna pääle] ja mina olen nii hirmus kõhn - ja ma ei ole äiti mitte kunagi midagi selle vastu teinud ja nüüd olen ma nii palju wiini jõupulbrist luginud - kas sa soovitad mulle ühte katset sellega teha?

Liesbeth. Seda sa ju mõid [Marie tuleb
longates sisse! Mis sul siis wiga on?

Marie. ~~Ma~~ kurkusin trepi peal
maha.

Liesbeth. Aga laps!

Marie. Ma jäaksin ruttu ette - terve põl-
we löin ma katki. [Lonkab edasi!

Liesbeth. Kuhu sa tahad siis minna?

Marie. Sime mehe juurde.

Liesbeth. Lase ^{minu} aitan sind.

Marie. Aga põlv ja niisugused as-
jad on ju tema eriasi!

Liesbeth. Tule [Wõt ta oma tuppa!

[Pr. Krohn lasib maksunäuniku
prona ja prona Polzendahli sisse
astuda, kes ühte pakki kannab. Tereba-
mine!

Pr. Polzendahl. Tere, noor mõrja. Koige
hiljem aeg oli ka juba.

Maksunäun. pr. Aga kus on siis Lies-
beth - ja Marie?

Liesbeth. Nemad on sääl toas. Marie oli
trepi peal maha kurkunud.

4.5.
Maxsunäun. pr. Kuskunud. -
Edith. Ta on oma palvelle haiget
teinud -

Maxsunäun. pr. Ma ütlen küll! [Ma-
rie astub jälle sisse, tema järel Liesbeth]
Mary, mis siis on äieti?

Liesbeth. Ei ole midagi [Tereta-
mine!]

Pr. Bolyendahl. On ameti päris häda, et
meil Liesbeth rohe käepärest on. Ei
ole sugugi halb, kui sugulaste hul-
gas tohter on. Kõige sa meie kätt omu-
ti maksu ei võta?

Maxsunäun. pr. [etteheitvalt] Aga olen-
nielte!

Pr. Bolyendahl. Noh, nüüd tahame sulle
palju õnne soovida sinu sündinise-
päevaks. Meie toime sulle ka midagi
ihes [Teel paki lahti] Võta kinni Max-
sunäuniku proua [kaotavad ihe sän-
giteki laiali] Mrs teer kahe sängi tar-
vis. Teie mõlemale sängidele. Käetöö,
vaata, sellipärest et sulle pulmadeks

midagi ei kinkinud. Ühe poole tegin
mina, teise poole maksunõuainu
proua. Meesterahva poole tegin mina
ja naisterahva poole tema. Ma taht-
sin sulle ka veel ühte talmi päale
õmmelda. Ühte naisugust vanastkes-
tamendist, tead sa. Aga maksunõu-
ainu proua ei tahtnud ju. Noh, mis
sa ütled nüüd? [Halidavad teki laidali
lahti]

Liesbeth. Väga ilus, tänan Teid väga
selle eest.

Pr. Bolyendahl. Noh, ja nüüd vaata-
me kuhu järele, kuidas ta Teie tangui-
te päale ka passib. Lähme temaga
otsikohe nüüd Teie magamisestuppa.

Liesbeth. Ei, ei -

Pr. Bolyendahl. Missüüriks siis mitte?

Liesbeth. Praegu on - teinud ja naiste-
rahvas on parajasti tääl ja seab tu-
ka korda.

Pr. Bolyendahl. Noh, sellepärast -

Liesbeth. Võtke oneti istet. Istuge sin-

na sohva pääle. Pina ka Edith [kois
kolm istuvad sohva pääle.] Mis ma
tehin Teile pakkuda? Kas tahate klaas
veini, või pean ma veel kohvi teha lask-
ma?

Maksimõõn. pr. Ei, ei Liesbeth, lase olla.
Meie täname kõige eest.

Pr. Balyendahl. [maksimõõnõnise prouale]
Noh kuule oneti - [kõputatakse kavas-
tiid]

Liesbeth. Lisse!

Anu Kriiskhan. [astub rutu sisse] Tere,
Liesbeth! Noh - hüüan sulle „elagu“!

[Kaalustab teda] Tule, anna mulle
üks mune! Täna tahame hästi lõbu-
sad olla! [Ta tunneb müüd neid kol-
me sohva pääl ära ja pöörab ennast
ümber Liesbethi poole]. Jumala pärast!

- [Wõtab omal kohust kinni] - brrr! - ütli
oneti, kas sa neid kolme tääl arsti-
kohuks tarvitad? [Teritab siis neid kolme]
Tere kah! [Nad teritavad külmalt was-
ti, maksimõõnõnise proua tõuseb üles.

temaga ühes Edith, praeda Bolzendahl
jääb aga istuma]

Maksunäruniku pr., elleie läheme müüd
parem ära.

Liesbeth. Suba nii ruttu?

Edith. Ma tahaksin sinuga veel pord
üna üksinda rääkida.

Liesbeth. Muidugi, tule aga, ole hääl!

Marie. Jumalaga, Liesbeth. Tervita
oma meist minu poole! [Liesbeth saa-
dab neid useni]

Onu. [Waatab Pr. Bolzendahlle, kes veel
aranimenise pääle ei mõllegi, - lähel-
suis aegamööda tema poole!] Elling Teie
ka parem ära!

Pr. Bolzendahl. Noh, see on ameti lüüf!

Onu. Teie peate teadma, et ma
õhtusöögiks sija jään. Ja kui Teie ka
sija jääte, siis ei maitse õhtusöök Teile
mitte.

Pr. Bolzendahl. Jah, see võib küll seelust
tulla, et Teie niisugune wana peletis
olite!

Ann. [suure rahuga] Pellypärsast on tõesti parem, et Teie ka & koju lähete [Fr. Bolzendahl heidab talle vihase pilgu ja ühendab ennast siis teist. ära. minijatega, kes parajasti uksest väl- ja lähivad. Kui nad ära on?] Ju- malale tänu! Nüüd on ilma õhujälle puhas. Nüüd nägime ameti paar mõistlikku sēna. Kus siis sinu mees on?

Liesbeth. [äritatult] ^{ah} Ja, minu arust on see ka imelik, et ta ennast jälle nii tagasi hoiaab! [Lähel siis häkitselt tema ukse juurde, koputab, avab siis ja nägib sisse] Ann. ^{Krisehan} on siin! Kassa ei taha ka mitte ennast näidata?

Ann. ^{Küll} on aga temp! Lina koputab enne tema ukse pihta? Küll Teie vahel on aga peenikesed kombid!

Berthold. [astub sisse] Tere, onu ^{Krisehan}!

Ann. Tere Berthold! [Raputavad tu- gemasti teineteise kätt. Siis vahib ta neid mõlemaid.] Tulise pihta - kaks tükrit

norraga! Ütelge aga, kas siit ka elusalt jälle minema pääseb?

Berthold. Noh, sina oled ju tugewa ter-
wusega.

Ann. Arvad sa, et vastu pean? Aga
keskkohta ümber tundub pagana hele
olema. "Kaste siis ikka nii hilja õhtut
sööt?"

Liesbeth. Sa pead kobe midagi saa-
ma [Lähel wälja]

Berthold. [sohwa pääle näidatus] Kstu,
ann.

Ann. [wahib kõrwalt umbusklikult
sohwa pääle] Pelli sohwa pääle? Kus
need kolm errehirnutist praegju
istusiwad! Mõtli ameti, kui neist üks
ehk teine oma alemisest midagi sija
sohwa riide sisse järele on jätnud ja
siis see minusse hakkab! Kõik on ju
wõimalik!

Berthold. Ja, ja. Kes tunneb kärsi riide
saladusi!

Ann. Noh, ma tänan! Anna mulle

püütumata teol! [Liesbeth tuleb sisse
ühes Krohnicja, katarad lauda ja
toovad sööki lauale! Wäata emeti
 Liesbethi, walge päle es! Tead sa, mul-
 le meeldid sa ju ikka. Aga nõnda
 meeldid sa mulle kõige enam. Kas
 sulle ka mitte Berthold? [Berthold
vairib!] Ah so, niisuguseid asju ei tohi
 ju abillumehe käest küsida?

Berthold. Ei, niisuguseid asju ei to-
 hi küsida.

Onu. Sulle peab ta ju igat moodu kõi-
 ge paremini meeldima [Liesbethile!] ja,
 ja Liesbeth - sa näid teda enne jaoks
 hästi kaawatunud olema.

Liesbeth. So, onu, ole nii häa ja istu
 nüüd siia.

Onu. Noh, hakkame siis nüüd asja-
 likult pääle. [Istub saagilauda. Siis is-
 tuvad ka Liesbeth ja Berthold.]

Berthold. Sa võtad emeti enne ühe väi-
 kuse?

Onu. Võtan. Sa oled meistlik tühter.

Kas sa ise ei võta?

Berthold. Enne sööki mitte.

Emu. Wiin enne sööki pole ka just päris ilma kasuta! Proosit!

Berthold. Tervisiks, emu.

Emu. Lo, Liesbeth, nüüd anna mulle kõige enne natuke haput angerjät. Täna. [Värides] Lapsed, et mina nõud Teie lauast istuma saan, et Teist üm paar saama pidi, seda arin ma ammugi juba aimanud.

Berthold. [Kesama ühetalulist kindrust ei kaota, kuna Liesbeth edespäev iska rahutumaks läheb.] Täiesti?

Emu. Noh, selle jaoks oli palju tunde-märksid.

Berthold. Mis sa ütled!

Liesbeth. [Autu vahel rõõkides!] Mis ma sulle nüüd pean andma, emu?

Emu. Hase alla Liesbeth! Nüüd on mul juba rohkem julgust, nüüd ma võtan amale juba ise. [Võtab ühteteist külmä sööki!] Jah - mis ma

ütelda tahtsin - see oli mulle ju pae-
 waselge, et Teist kord paar saab. Kas
 sa mäletad veel, Liesbeth, kui sa veel
 niisugune väike plika olid, seitse
 või kaheksa aastane - kahe väikese
 juuksepatšiga, nagu rotisabadiga
 - just kui väike lattanlane olid sa -
 noh, mina olin parajasti teejuures,
 saäl sädus sind sinu ema piima
 teema, aga sina tulid tagasi il-
 ma piimata ja ilma patšita. Ja kui
 sinu ema kruusi järelle küsis, ütlesid
 sind: „ Selle uskasin ma Bert-
 hold Wiesenerile vastu pään, tema
 wõimael vihastas mind! ” Ja siis
 ütlesin mina kehe: see on üks määk,
 üks ettetähendus abieluks, need kaks
 kähwad kord paari! Noh, kas mul
 aigus oli seekord, või mitte?

Berthold. [nokutab pään] Ilmuudugi mõis-
 ta! - [Teel mul pudeli õlut lahti.] Aga
 joo oma klaas ometi tühjaks! Väi on
 sul selle piimapati juures isu ära

läinud?

Ann. Küll saab. [Jaab klaasi tühjaks, Berthold kaldab talle jälle uuesti klaasi täis, tema võtab omale uuesti sööki ette. Pelli juures vaatab ta Liesbethi ja Bertholdi taldrisute peäle, kes söömise juba lõpetanud on.] Noh, kuulge ameti lapsed, et Teie midagi sünnite, seda ei või just ütelda. Kas Teie ikka veel mesinädalate nohu põete?

Berthold. Valesti arvatud!

Ann. Noh, tehtrid ei tea ise ju kunagi, mis neil viiga on.

Liesbeth. [nugale juhtides] Nüüd peab aga tule üles võtma

Berthold. [tõuseb üles ja käib otsides ümber ringi.] Ja, kui see Krohn tiku - sid jälle ära koristanud ei ole! [Käheb oma magamisest tuppa.] Minu magamisest on ta nad ka ära võtnud.

Liesbeth. Minu magamisest on. Ta võib neid säält ju tunda.

Anu. [lõotab taskust tikutaasi välja]

Minu amad kõlbarad ka.

Berthold. Tänan! [Tanel lallambi pälema]

Anu. Aga, ütlege ameti lapsed, mis ma praegu kuulen - kas Teil siis kass isäralist magamisestuba on?

Berthold. Ja.

Anu. [Naidates] Sina magad tääl, ja sina magad tääl?

Berthold. Ja, ja anu!

Anu. Imelik. See on imelik. Ütelge ameti, kas see ka teinisel kasulik peaks olema?

Berthold. [wärske, naljaka häälega]

Pagana pihta, anu, kui suur huvitus sinul arstiteaduse vastu on!

Anu. See on ikka veel parem, kui arstiteadusel minu vastu huvitust oleks! Aga imelik on see siiski. Noh, Teil peab seda ju ise teadma. [Rõõmsalt] Aga nüüd-nüüd tahan ma midagi katsuda. Nüüd tahan ma

üht kõnet pidada. Rühhidalt ja siin-
rikkalt. - Noh, Liesbeth - sul on täna
sündimispäev. Ühe noore naise sün-
dimispäev annab isäraaistele saawi-
dele ja lootustele põhjust, Ma tahaksin
vabalt lauliku sõnade ja ütelda:

See on just ühe sünnipäeva ännistus,
et ta ikka sünnipäevi peab sünni-
tama - tore, mis? Noh, ja kui siime-
ne Teil paiss on, mis äieti ka nii peab
olema, ja Teie kui tohtrid peaksite se-

da ka sisseada nõina - siis olen
mina muudugi tema ristis ja
Kristjan peab talle nimesse saama.

Ja nüüd läome klaasid kokku:

Sünnipäeva laps ja sünnipäeva lap-
selaps, see väike Kristjan, elagu!

Liesbeth. [on ülesse karanud] Ah - onu!

Onu. No noh - Liesbeth! Mis sul siis on?

Kassa siis nüüd ühe korraga nii pirt-
sakas oled läinud? No istu nüüd jälle
rahulikult maha. Tule nüüd, Ma ei
ole ju sugugi nii, jätame siis selle väi-

see Kristjani esialgu kahule. Sina
pead elama, Liesbeth! Pöevin sulle väi-
ke hädad! [Käivad kõik kolm klaasiid
kakku ja jäävad tühaks. Onu krist-
jan tõi ühe] Vah, ja siis niid aitu-
ma söögi est. [käepigistamine] Slasti
maitset aga. Niid olen juba küllalt
amalt paalt juttu vestnud, niid wa-
ja purjed üles tõmmata.

Liesbeth. Kas sa juba ära lähed?

Onu. Ja Liesbeth, seda ma teen. Ma
näen ju ära, et Teie niid suqudi
enam tarvitada ei väi.

Liesbeth. Aga onu -

Onu. On ju ka arusaadav! Nii naost
abiilupaar -

Liesbeth. [vahele näänides] Ma pa-
lun sind, jää meil!

Onu. ära seda tee, Liesbeth! Nii naost
abiilupaarid peab õhtuti ikka üksi
jätma. Ma tulin värti jälle - [pehm-
liskult silmipilguta des] ja siis parem
hommikusöögiks. Jumal aga, Liesbeth!

Sumalaga, Berthold! [annab mõlema-
teu kätt!]

Berthold. Noh, kui sa ennast sugupoji
tagasihoida ei lase -! -

Ann. [Tänaab temale küljekontide wa-
hele!] Ah sina silmakirjateener! [Ära,
Liesbeth ja Berthold jäävad tüki-
ajaks sõnalausemata seisma!]

Berthold. Kas me siia jääme? Wõi
on sel veel midagi teha?

Liesbeth. Ilina jääb veel [Kõlistab ja
istub sohva peäle, sohva lanna juurde,
kuna Berthold ühe tooli peäle sinna-
samasse istub. Fr. Krohn tuleb sisse!]

Tee näite ära kraamida.

Fr. Krohn. [Bertholdile!] Kas ma õlut
ka veel pean sisse tooma?

Berthold. Ei, tänan. Aga ütlege
meile sellel juhtumisel, kuhu Tee
need tikud olite ära peitnud?

Fr. Krohn. [Taab nad ühest nurgast
välja!] Siin nad on ju.

Berthold. Illidugi.

Fr. Krohn. [Liesbethile] Kui Teil mind enam tarvis ei ole, siis paluksin ma Teid, kas ma mitte ära magama minna ei võiks! Mul valutab täna pää!

Liesbeth. llingu rahulikult magama.

[Prava Krohn ära. Waheard.] Sul ei ole siin lõbus olla, sul puudub sigar.

Berthold. Mis veel!

Liesbeth. [terawalt] Alla tean ju kui häameeliga sa õhtuti suitsetad!

Berthold. [rahuliku häällega] Ja ma tean ju, et sa sigari suitsetada ei kannata.

Liesbeth. Sellepärast võid sa ju suitsetada.

Berthold. Oleks ju naeruväärt, kui naised meestes väikestes asjades ka veel teise mehe all peaks olema.

Liesbeth. [äritatult] Ja, ja - ma tean ju - see on ju tüttar, kuidas sa isna ja igalpool ennast sunnid - aga ma ei taha naised meestest õhvert.

Berthold. Ohvit -? -

Liesbeth. Pane oma sigar põlema!

Berthold. Aga ta ei püüdnud mul su-
guji.

Liesbeth. Ila tahan seda.

Berthold. Kui sa käsed! - [Watab si-
gari välja ja süütab põlema. Täie wa-
heag. Õhku on nagu pingul, mis lõppu
aimata lasub. Liesbethi rahutus kasvab,
Berthold tahab oma rahuliku olekuga,
mis ta kõige jõuga alles püüab hoi-
da, teda oma tundmuse avaldada
summidada.] Kas ma ei pea mitte
akent lahti tegema? Ilmu arust on
õhku siin nii umbne.

Liesbeth. Ilmuõhupärast [teeb akna lah-
ti. Kaugelt kostavad läötsapilli ühesi-
tud hääled, mis mõni aeg veel kestab.]

Berthold. Sadamas on veel elu.

Liesbeth. [Kumab mändu ja süü pehmelt.]
On ameti veel mõndaagi olemas, mis
inimesele selle wana Ostermündi arm-
saks teeb.

Berthold. [Tema hääl pehmusest püü-
datud wahi tõnu otka, demete uuri-

mate silmadega! Kas teist on!

Liesbeth. [Lisab siis karmilt, just kui
oma pehmuse üle pahandades, juurdi]

Aga pikapääle -!

Berthold. Pikapääle, arvad sa, ei
näi siin ameti vastu pidada?

Liesbeth. Ma sam ju siin kätte, mis
ma eeseti ette nätsin.

Berthold. Ja sinu tegemus siin ei ra-
husta sind mitte?

Liesbeth. Seda küll, aga näib alla,
ma liian mujal veel suurema ja
riskama tegemuse peetun.

Berthold. Pa mõtled siis siit ära min-
na?

Liesbeth. Miks mitte?

Berthold. Ja, ja. Ma tahaksin haame-
lega seda aegsasti teada.

Liesbeth. Mis see tähendab?

Berthold. Palanõuunis Gehlichting, on
mind ühe koguni isearalise ameti
jaoks valja valinud.

Liesbeth. Pa nõid ameti täiesti oma taht-

miss järele minna, ehk jääda.

Berthold. Muidugi võin ma seda. Aga ma arvan, mille, kes mille sin müüd üheskoos lääd teeme, peame selle üle varemalt ametiigi läbi rääkima.

Liesbeth. Nu ja! Mis amet see siis on?

Berthold. Apiaa seatasse uus mere meeste haigemaja sisse. Schichting on peal sinna paraja aasti otsinid. Tema arvab, et sina sinna sindida ja tahab mind sinna saata.

Liesbeth. Missugused tingimised?

Berthold. Väga hääd - väga.

Liesbeth. Kui pika aja jaoks?

Berthold. Kümne aasta paali.

Liesbeth. Lennast unustades Seda ma aga ei taha.

Berthold. Kuidas?

Liesbeth. Just - just et ma seda kohta ise hääneliga tahan.

Berthold. Väi nii. Siis pead sa aga ruttu Schichtingiga rääkima. Otsus tehtakse nende päevade sees.

Liesbeth. Ja sina-lähevid häa meele-
ga?

Berthold. [ennast veel tagasi hoides] See
on imein juhtumine, et meie sellest
just läätspilei mängu kuuldes rää-
gime. Need häälid säält sadamast
segavad endid ikka minu poisikese
põlve unenäguksesse meresõitjudest
ja meremehi vägiteadest. Mulle kõ-
las see ikka nii armas ja kurb, just
kui jumalaga jätmine enne kardeta-
vat ümberilma sõitu.

Liesbeth. Ja, just kui jumalaga jätmi-
ne kõlab see küll.

Berthold. Ja nüüd, kui sina ära ta-
had minna, ei jää mina milgil tin-
gimisel siia istuma [waheldaj].

Liesbeth. Sa arvad siis kindlasti, et ma
ära lähen.

Berthold. Kindlasti - see on ju ka arusaad-
lav. Ma saan sellest väga hästi aru, et
sind siin midagi enam kinni ei pea-
selle järele, kui sa kõik oma jalga di

ette maha surusid. Pa igatsed müüd loomulikult suuremaja laialisema väimur järel. Sul on juba ükskord see väger tung valitseda - käskida -

Liesbeth. [ritusest värisedes, vahelt kaanis] Valitseda - käskida - ma ju olles see see ainus asi!

Berthold. Kas ei ole siis?

Liesbeth. [ei vasta selle peäle] Minna ei kannata seda kõiki mitte enam ära!

Berthold. Mis asja siis?

Liesbeth. Minu ei sünni mitte väikes.

Berthold. Ah!

Liesbeth. Sa ei ole mitte äige seltsiline minu jaoks. Ja sellepärast on teisiti parem - [peab kinni]

Berthold. ^{mis on parem!} Sa ei saa minust aru! Sa ei

Liesbeth = aska minuga ümber käia!

Berthold. Aga Liesbeth, kas ma ei täida kõiki karvapäält, mis sa käsed!?

Liesbeth. Leip see on!

Berthold [arusaadava hülgava näoga]

See'p see an!

Liesbeth. Sinu pikaline rahu - sinu paks
nahn - see kõik piinab mind! lla tar-
witan waimlist aratust

Berthold. [Kas teada veel rahulikult eda-
si pigata sipelda] So.

Liesbeth. Ja seda ei anna sina mulle
mitte. Aatilisiks kaaselamiseks ei ole
ja üldiselt ^{mitte} loodud.

Berthold. Täsi.

Liesbeth. Selle jaoks puudub sul tärsilik
waimusus.

Berthold. Äige.

Liesbeth. Sa ei ole lihtsalt kõbbiselt
küps selle jaoks.

Berthold. Koguni äige.

Liesbeth. Tee mulle seda meelhaäd ja
wõta Marie naiseks.

Berthold. Kas see kohe peab sündima?

Liesbeth. Tema on sinule kohane - Tee
saate teineteisest ju ka hästi aru - sääl
seisaksila sind ka midagi hingelist -

sääl on tundmused pääsi;

Berthold. Oh-see an ju omakohalt ka päris kena.

Liesbeth. Ma olen ennast petnud.

Berthold. Kas sa mind jälle ühte piimapotti tahad saada?

Liesbeth. Pa ei tohi mind enam piinata! [tema vastupanemine on otsas, ta viskab ennast sobiva nurka, pisarad tulevad nähtavale]

Berthold. [ei hoia oma ärmist mind mitte enam tagasi, istub tema juurde ja võtab tema käe] Pisarad, Liesbeth!

Liesbeth. Jäta mind!

Berthold. Kas sa jälle ainult viha pärast meid?

Liesbeth. Jah.

Berthold. Ei! Lase ma maitset [Pruud-
lel tema silmi] Sääl on hirm ka juu-
res - südamekohustus- ja igatsus! Igat-
sus, Liesbeth! Mind ometi, ometi kord
sain ma sind! Kende pisaralega
sain ma sind!

Liesbeth. [katsus veel viimast korda tema
käte vahelt lahti pääseda! Sa käisid
minuga siis plaanilikult nii halvasti
ümber -

Berthold. Seda ma pidin ju! Teisiti ei
oleks sina seda ju mitte teinud!

Liesbeth. [Lispa veel pool vastutõrjuades!
Sina - meelitaisid mind salakavalalt
siia ja käin seejärel uurisid sa mind
oma piirivate selmadega ja and-
sid mulle oma külma rahu pulbrit
sisse ja õõrusid ja massisid mind
oma julge, häbemata väikimisega -
kuni ta mind isna tiimaks tegid.

Berthold. [noõmsalt] Muga! Päris ehk
sugugi mitte!

Liesbeth. Seda ma ei taha anda
mitte!

Berthold [naerab hoolitult ja heledasti!]

Flaha! Nüüd ei saa enam tagasi!

Flaha! [Läheb oma ukse juurde, kee-
rab ta lukku, võtab võtme ja vis-
kab ta aknast kaugele välja! Po!

Liesbeth. Mis - mis see tähendab?

Berthold. Ilina kolin ümber, Liesbeth! Ilinu wõti an niid sügawas sadama põhjas! Ilina kolin ümber! Istub tema kõrwale sohvale ja paneb käe tema ümber!

Liesbeth | tootab käed tema poole, teine wajub sasides tema juurde!

Oh sina - sina -

Berthold. Ära söima - suude!

Esime

